

Byr sparisjóður

Samstæðuársreikningur 2007

Byr sparisjóður
Borgartúni 18
105 Reykjavík

Kt. 610269-2229

Efnisyfirlit

	bls.		bls.
		Skýringar:	
Skýrsla og yfirlýsing stjórnenda á ársreikninginn	3	Almennar upplýsingar	9
Áritun óháðs endurskoðanda	4	Mikilvægar reikningsskilaaðferðir	9
Rekstrarreikningur	5	Áhættustýring	19
Efnahagsreikningur	6	Skýringar við rekstrarreikning	25
Eiginfjárfirlit	7	Skýringar við efnahagsreikning	28
Sjóðstreymisyfirlit	8	Liðir utan efnahagsreiknings	35
		Pro forma rekstur og efnahagsreikningur	37
Samstæðuársreikningur Byr sparisjóðs 2007	2		

Skýrsla og yfirlýsing stjórnenda á ársreikninginn

Ársreikningurinn er samstæðureikningur Byrs sparisjóðs og dótturfélaga hans. Reikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS), eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Þann 14. nóvember samþykkti Fjármálaeftirlitið samruna Byr sparisjóðs og Sparisjóðs Kópavogs. Reikningsskilalega voru sjóðirnir sameinaðir frá 1. nóvember 2007 og er rekstur Sparisjóðs Kópavogs frá 1. janúar til 31. október 2007 því ekki meðtalinn í ársreikningnum.

Hagnaður varð af rekstri sjóðsins á árinu 2007 að fjárhæð 7.929 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi. Eigið fé hans í árslok nam 53.197 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki var 40,2% hjá samstæðunni. Samkvæmt lögunum má hlutfallið ekki vera lægra en 8,0%. Stjórn félagsins leggur til að greiddur verði 44% arður til stofnfjáreigenda á árinu 2008 vegna ársins 2007. Auk þess er lagt til að nýtt verði heimild í lögum um sérstakt endurmat stofnfjár og það hækkað um 3%. Um frekari ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eiginfjárreikningum er vísað til ársreikningsins.

Í árslok var stofnfé sjóðsins 27.287 millj. kr. Stofnfjáraðilar voru 1.322 í árslok og fjölgaði um 775 á árinu, þar af fjölgaði þeim um 501 við samrunann við Sparisjóð Kópavogs.

Yfirlýsing stjórnar og sparisjóðsstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af rekstrarafkomu sjóðsins á árinu 2007, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu þess 31. desember 2007 og breytingu á handbæru fé á árinu 2007.

Jafnframt er það álit okkar að samstæðuársreikningurinn og skýrsla og yfirlýsing stjórnar geymi glögggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri sjóðsins stöðu þess og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem sjóðurinn býr við.

Stjórn og sparisjóðsstjórar Byr sparisjóðs staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2007 með undirritun sinni.

Reykjavík, 14. mars 2008

Stjórn

Jón Þorsteinn Jónsson

Egill Ágústsson

Guðmundur Ingi Jónsson

Páll Þór Magnússon

Magnús Ármann

Sparisjóðsstjórar

Magnús Ægir Magnússon

Ragnar Z. Guðjónsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa í Byr sparisjóði

Inngangur

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Byrs sparisjóðs. og dótturfélaga ("samstæðan") fyrir árið 2007. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Ábyrgðin felur í sér að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings sem er í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á samstæðuársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits félagsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins, sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2007, fjárhagsstöðu hennar 31. desember 2007 og breytingu á handbæru fé á árinu 2007, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Reykjavík, 14. mars 2008

KPMG hf.

Sigurður Jónsson

Ólafur Már Ólafsson

Rekstrarreikningur

fyrir árið 2007

	Skýr.	2007 1.1.-31.12.	2006 1.1.-31.12.
Vaxtatekjur		12.995.985	8.219.221
Vaxtagjöld		(10.292.694)	(6.431.484)
Hreinar vaxtatekjur.....	43	2.703.291	1.787.737
Þjónustutekjur		842.127	847.941
Þjónustugjöld		(288.381)	(169.769)
Hreinar þjónustutekjur.....	44	553.746	678.172
Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum	45-48	5.972.876	797.877
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi	68	363.805	2.130.886
Ýmsar rekstrartekjur	49	4.291.192	106.910
Aðrar rekstrartekjur samtals.....		10.627.873	3.035.673
Hreinar rekstrartekjur.....		13.884.910	5.501.582
Laun og launatengd gjöld	51	(1.453.621)	(1.155.056)
Annar rekstrarkostnaður		(1.940.083)	(993.173)
Afskriftir	69	(60.807)	(64.511)
Rekstrargjöld samtals.....		(3.454.511)	(2.212.740)
Virðisrýrnun útlána	62	(816.763)	(89.153)
Hagnaður fyrir skatta.....		9.613.636	3.199.689
Tekjuskattur	54	(1.684.521)	(523.391)
Hagnaður ársins.....		7.929.115	2.676.298
Tilheyrandi			
Stofnfjáreigendur og varasjóður		7.929.115	2.661.937
Minnihluta		0	14.361
		7.929.115	2.676.298

Skýringar á bls. 9 - 36 eru óaðskiljanlegur hluti af samstæðuársreikningnum.

Efnahagsreikningur

31. desember 2007

Eignir	Skýr.	31.12.2007	31.12.2006
Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka	56	3.611.888	1.451.079
Kröfur á lánastofnanir	57-58	28.518.770	8.812.690
Útlán til viðskiptamanna	59-62	117.737.319	72.988.464
Veltufjáreignir	63	5.238.999	5.179.754
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	65	14.345.443	5.647.430
Hlutdeildarfélög	68	3.072.921	7.418.574
Rekstrarfjármunir	69	1.859.428	771.609
Ófnislegar eignir	70	4.756.197	1.508.546
Fjárfestingafasteignir		1.429.426	165.250
Aðrar eignir	71	4.282.090	245.089
Eignir samtals.....		184.852.481	104.188.485
Skuldir			
Innlán frá fjármálafyrirtækjum og Seðlabanka	72	10.827.527	8.335.902
Almenn innlán	73	70.102.064	46.837.836
Lántökur	74-75	41.540.666	30.020.742
Víkjandi lán	76	2.256.441	1.567.916
Lífeyrisskuldbinding	77	1.170.380	923.134
Skattskuld	78-80	3.477.117	1.609.640
Aðrar skuldir	81	2.281.341	945.461
Skuldir samtals.....		131.655.536	90.240.631
Eigið fé			
Stofnfé		27.287.009	231.377
Varasjóður		25.909.936	13.685.613
Eigið fé hluthafa.....		53.196.945	13.916.990
Hlutdeild minnihluta		0	30.864
Eigið fé samtals.....	82	53.196.945	13.947.854
Skuldir og eigið fé samtals.....		184.852.481	104.188.485

Skýringar á bls. 9 - 36 eru óaðskiljanlegur hluti af samstæðuársreikningnum.

Eiginfjáryfirlit

fyrir tímabilið 1. janúar til 31. desember 2007

Breytingar á eigin fé árið 2006:

	Stofnfé	Varasjóður	Samtals	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé Samtals
Eigið fé 1. janúar 2006	131.967	6.048.550	6.180.515	0	6.180.515
Samruni við Sparisjóð Hafnarfjarðar	84.373	4.968.717	5.053.090	16.503	5.069.593
Endurmat á stofnfé	15.037	(15.037)	0		0
Gangvirðisbreyting eigna nettó		2.269	2.269		2.269
Breytingar vegna IFRS hjá hlutdeildarfélögum		38.900	38.900		38.900
Innborgað yfirverð		4.034	4.034		4.034
Arðgreiðslur		(23.754)	(23.754)		(23.754)
Hagnaður ársins		2.661.937	2.661.937	14.361	2.676.298
Eigið fé 31. desember 2006	231.377	13.685.616	13.916.991	30.864	13.947.854

Breytingar á eigin fé árið 2007:

Eigið fé 1. janúar 2007	231.377	13.685.616	13.916.993	30.864	13.947.857
Samruni við Sparisjóð Kópavogs	479.991	4.629.728	5.109.719		5.109.719
Breyting minnihluta			0	(30.864)	(30.864)
Endurmat á stofnfé	295.652	(295.652)	0		0
Innborgað stofnfé	26.279.989		26.279.989		26.279.989
Arðgreiðslur		(38.871)	(38.871)		(38.871)
Hagnaður ársins		7.929.115	7.929.115		7.929.115
Eigið fé 31. desember 2007	27.287.009	25.909.936	53.196.945	0	53.196.945

Skýringar á bls. 9 - 36 eru óaðskiljanlegur hluti af samstæðuársreikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit

fyrir árið 2007

Rekstrarhreyfingar:	2007	2006
Hagnaður fyrir skatta.....	9.613.636	3.199.689
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:		
Verðbætur og gengismunur	(2.613.689)	1.598.050
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi	(363.805)	(2.130.886)
Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna	(52.394)	0
Afskriftir rekstrarfjármuna.....	47.856	44.372
Afskriftir óefnislegra eigna	12.952	20.139
Virðisrýrnun útlána.....	816.763	89.153
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:		
Veltufjáreignir	1.178.250	641.318
Útlán og kröfur	(46.062.333)	(8.797.780)
Fjáreignir á gangvirkri	(1.171.054)	
Aðrar eignir	(3.235.684)	116.641
Innlán	8.364.769	4.366.062
Lántaka	7.022.800	1.322.449
Lífeyrisskuldbinding	247.246	0
Skattskuld	(82.301)	0
Aðrar skuldir	1.351.297	329.099
Handbært fé frá (til) rekstrar.....	(24.925.691)	798.306
Fjárfestingarhreyfingar:		
Fjárfesting í hlutdeildarfélagum.....	(520.904)	(797.456)
Fjárfesting í óefnislegum eignum.....	(221.337)	(22.512)
Söluverð óefnislegra eigna.....	118.000	0
Fjárfesting í rekstrarfjármunum.....	(1.169.195)	(17.032)
Söluverð rekstrarfjármuna	76.470	0
Fjárfestingafasteignir.....	(1.264.176)	0
Fjárfestingarhreyfingar.....	(2.981.142)	(837.000)
Fjármögnunarhreyfingar:		
Víkjandi lán.....	(52.441)	(128.035)
Innborgað stofnfé.....	26.279.989	4.034
Hlutdeild minnihluta.....	(30.864)	
Arðgreiðslur	(38.871)	(23.754)
Fjármögnunarhreyfingar.....	26.157.813	(147.755)
Hækkun á handbæru fé.....	(1.749.020)	(186.449)
Handbært fé í ársbyrjun	8.026.169	5.002.603
Yfirtekið við samruna.....	73.944	3.210.015
Handbært fé í árslok	6.351.093	8.026.169

Skýringar á bls. 9 - 36 eru óaðskiljanlegur hluti af samstæðuársreikningnum.

Skýringar við ársreikninginn

Almennar upplýsingar

1. Upplýsingar um Byr sparisjóð

Byr sparisjóður er starfandi og staðsettur á Íslandi. Félagið er með höfuðstöðvar við Borgartún 18, Reykjavík. Sparisjóður Kópavogs sameinaðist Byr sparisjóði í nóvember síðastliðinn. Samstæðureikningur ársins 2007 hefur að geyma ársreikning Byrs sparisjóðs og dótturfélaga hans.

Hlutverk Byrs sparisjóðs er að bjóða alhliða fjármálaþjónustu til einstaklinga og fyrirtækja. Þjónusta Byrs felur í sér almenna bankaþjónustu.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a) Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Samstæðureikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn Byrs sparisjóðs heimilaði birtingu ársreiknings samstæðunnar 14. mars 2008.

b) Matsaðferðir

Ársreikningur samstæðunnar er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að:

- Veltufjáreignir (þ.á.m. afleiðusamningar) eru færðir á gangvirði
- Fjármálagæmingar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru færðir á gangvirði

Fjallað er um aðferðir við mat á gangvirði í skýringu 42.

c) Framsetningar- og starfrækslugjaldmiðill

Ársreikningurinn er birtur í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill samstæðunnar. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

d) Mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Þetta mat og tengdar forsendur eru byggðar á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru eðlilegir undir viðkomandi kringumstæðum og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa verulega áhrif á ársreikninginn er að finna í skýringu 34.

Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum og af öllum félögum í samstæðunni.

3. Grundvöllur samstæðu

a) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar samstæðan hefur veruleg áhrif, bein eða óbein, til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu dótturfélagsins í þeim tilgangi að hagnast á starfsemi þess. Yfirráð eiga sér alla jafna stað þegar samstæðan ræður yfir meira en helmingi atkvæðaréttar dótturfélagsins. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til hugsanlegs atkvæðisréttar sem er nýtanlegur eða breytanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur.

Skýringar við ársreikninginn

3. frh.

Kaupaðferð er beitt við færslu kaupa samstæðunnar á dótturfélögum. Kaupverð dótturfélags er metið sem gangvirði þeirra eigna sem látnar eru af hendi, skulda sem stofnað er til eða yfirteknar eru og útgefinna eiginfjárgæringa á viðskiptadegi, auk þess kostnaðar sem rekja má beint til kaupanna. Eignir, skuldir og skuldbindingar sem teknar eru yfir við sameiningu fyrirtækja og hægt er að aðgreina eru í upphafi metnar á gangvirði á yfirtökudegi, án tillits til hlutdeildar minnihluta. Sú fjárhæð sem er umfram gangvirði eignarhluta samstæðunnar í yfirteknum aðgreinanlegum hreinum eignum er skráð sem viðskiptavild. Ef kaupverð er lægra en gangvirði hreinna eigna hins yfirtekna dótturfélags er mismunurinn færður til tekna í rekstrarreikningi.

b) Viðskipti felld út úr samstæðureikningnum

Staða milli samstæðufélaga, óinnleystar tekjur eða gjöld sem myndast hafa af viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög og samrekstrarfélög er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst töp eru felld út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar fjárfestinganna.

4. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok ársins. Ópeningalegar eignir og skuldir sem metnar eru á kostnaðarverði í erlendri mynt eru færðar í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Ópeningalegar eignir og skuldir sem færðar eru í erlendri mynt á gangvirði eru færðar í íslenskar krónur á gengi þess dags er gangvirði var ákveðið. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

5. Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna þegar samstæðan ræður yfir 20% til 50% atkvæðaréttar, að meðtöldum hugsanlegum atkvæðarétti ef einhver er. Fjárfesting í hlutdeildarfélögum er upphaflega færð á kostnaðarverði. Fjárfesting samstæðunnar í hlutdeildarfélagi felur í sér viðskiptavild sem skilgreind er við kaup.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð, frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild samstæðu í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema samstæðan hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

Þegar fjárfesting í hlutdeildarfélögum er skráð sem eign til sölu er hlutdeildaraðferð ekki lengur beitt og eignin er færð á bókfærðu verði eða hreinu gangvirði hvort sem lægra reynist.

6. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

- Vextir sem reiknast á fjáreignir og skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði miðast við virka vexti
- Vextir sem reiknast á veltufjáreignir og skuldir og á fjáreignir sem metnar eru á gangvirði á rekstrargrunni.

Gangvirðisbreytingar annarra afleiða á áhættustjórnun og annarra fjáreigna og skulda á gangvirði í rekstrarreikningi eru birtar í hreinum tekjum af fjáreignum og fjárskuldum.

7. Þjónustutekjur og þjónustugjöld

Samstæðan veitir viðskiptavinum sínum ýmsa þjónustu sem þeir greiða fyrir. Meðal þessara tekna eru tekjur vegna samninga um viðskipti fyrir þriðja aðila, þjónustutekjur vegna hlutabréfa- og skuldabréfaviðskipta, auk annarra tekna. Þjónustutekjurnar eru færðar í rekstrarreikning eftir því sem þjónustan er veitt. Þóknarir vegna árangurstengdrar þjónustu eru færðar þegar forsendur fyrir árangurstengingunni eru uppfylltar.

Þjónustugjöld eru aðallega greiðslur vegna þjónustu sem samstæðan kaupir. Þau eru gjaldfærð eftir því sem þjónustan er fengin.

Skýringar við ársreikninginn

8. Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum

Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum fela í sér hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum, hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði, arðstekjur og gjaldeyrismun og allar innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar, arð og breytingar á gjaldeyrismun.

Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum

Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum fela í sér hagnað og tap af veltufjáreignum og veltufjárskuldum og allar innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar, arð og breytingar á gjaldeyrismun.

Hreinar tekjur af öðrum fjármálagerningum á gangvirði

Hreinar tekjur af öðrum fjármálagerningum á gangvirði lúta að óviðurkenndum afleiðusamningum í áhættustjórnun og fjáreignum og skuldum á gangvirði í rekstrarreikningi, og taka til allra innleysta og óinnleysta gangvirðisbreytinga, afleiða og gengisbreytinga.

Arðstekjur

Arðstekjur eru færðar þegar réttindin til móttöku þeirra skapast.

9. Virðisrýrnun fjáreigna

Bókfært verð eigna samstæðunnar, annarra en veltufjáreigna og fjáreigna tilgreindra á gangvirði, er yfirfarið á hverjum reikningsskiladegi til að ákvarða hvort hlutlægar vísbendingar séu um virðisrýrnun. Ef hlutlægar vísbendingar eru um slíkt er endurheimtanlegt verðmæti eignarinnar áætlað.

Virðisrýrnun er færð þegar bókfært verð eignar hennar verður hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning.

a) Virðisrýrnun útlána

Tvær aðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýrnun, annars vegar á einstaka lán og hins vegar á tiltekin lánasöfn. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun felast í upplýsingum um eftirfarandi atvik eða aðstæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðugleikar lántakanda;
- (ii) samningsrof, svo sem vanskil á afborgunum eða á vöxtum eða greiðslum af höfuðstól;
- (iii) samstæðan veitir lántakanda, af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandræðum lántakanda, ívilnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist fjárhagslega endurskipulagningu;
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir fjárhagslega eign vegna fjárhagsvandráða; eða
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánaflokki frá upphaflegri færslu eignanna, þótt lækkun verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í flokknum, þar á meðal:
 - óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í flokknum; eða
 - almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsaðstæður sem tengjast eignum í flokknum.

Mat einstakra útlána

Virðisrýrnun á einstökum lánum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfelli fyrir sig. Samstæðan metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggja hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við matið er tekið tillit til:

- heildaráhættu samstæðunnar gagnvart viðskiptavininum;
- fjárhæða og tímasetningu væntanlegra inngreiðslna og endurheimta;
- líklegum greiðslum til samstæðunnar við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarfjárhæðir og mat á öllum kröfum á lántaka og hversu mikil lagaleg og tryggingarleg óvissa er fyrir hendi;
- söluverðmæti tryggingar (eða annarra lækkunarþátta) og líkindum á endurgreiðslu; og
- líklegum frádrætti kostnaðar við innheimtu útistandandi fjárhæða.

Virðisrýrnun er reiknuð með því að bera saman bókfærð verð útlána og krafna við núvirði vænts framtíðarsjóðstreymis, núvirt miðað við upphaflega virka vexti. Þegar lán er með breytilegum vöxtum er ávöxtunarkrafan sú sama og gildandi virkir vextir lánsins. Virðisrýrnun útlána og krafna er færð í sérstakan afskriftareikning sem kemur til lækkunar á bókfærðu verði þeirra.

Skýringar við ársreikninginn

9. frh.

Mat á söfnum útlána

Þar sem lán hafa verið metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra áhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisýrðun þeirra. Þetta tap nær til lána sem hafa rýrnað að virði á reikningsskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrr en síðar.

Virðisýrðun á safni er metin með tilliti til:

- framtíðarsjóðstreymis lánasafns sem er áætlað á grundvelli samningsbundins sjóðstreymis eignanna;
- sögulegrar tapreynslu í söfnum með svipuðum áhættueinkennum (t.d. eftir atvinnugrein, lánshæfismati eða tegund láns);
- áætlaðs tíma frá því virðisýrðun varð þar til hún er greind og færð með sérstöku framlagi í afskriftarreikning;
- mats stjórnað byggt á reynslu um hvort núverandi efnahags- og lánsaðstæður séu þannig að raunveruleg tapshætta sé önnur en tapsreynsla fyrri ára gefur tilefni til að ætla.

Áætlaðar breytingar á framtíðarsjóðstreymi í eignasöfnum eru í samræmi við breytingar á undirliggjandi gögnum á hverjum tíma, til dæmis breytingar á eignaverði, greiðslustöðu eða öðrum þáttum sem benda til breyttra líkinda á tapi á söfnum og fjárhæð taps. Aðferðafræðin og forsendur sem notaðar eru til að áætla framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega til að lágmarka mun milli áætlaðs og raunverulegs taps.

Endanlegar afskriftir

Lán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á endurheimtu þeirra.

Bakfærsla virðisýrðunar

Ef virðisýrðun minnkar og hægt er að rekja það til atvika sem urðu eftir að virðisýrðunin var færð í rekstrarreikning, þá er áður færð virðisýrðun bakfærð í rekstrarreikningi.

Fullnustueignir

Fastafjármunir sem fengnir eru vegna fullnustu krafna eru skráðir sem fastafjármunir til sölu og færðar í efnahagsreikning. Fengin eign er færð á gangvirði að frádregnum kostnaði við sölu eða bókfærðri stöðu lánsins að frádreginni virðisýrðun, hvoru sem lægra reynist. Ekki eru reiknaðar afskriftir af fastafjármunum til sölu. Allar síðari færslur á fenginni eign niður í gangvirði að frádregnum sölukostnaði eru færðar sem virðisýrðun í rekstrarreikningi. Allar síðari hækkanir á gangvirði að frádregnum sölukostnaði, eru færðar á rekstrarreikning, að því marki sem þær eru ekki umfram heildarvirðisýrðun.

b) Útreikningur á endurheimtanlegri fjárhæð

Endurheimtanleg fjárhæð af fjárfestingum samstæðunnar í fjáreignum sem bókfærðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eru reiknaðar sem núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis, núvirt miðað við upphaflega virka vexti.

Endurheimtanleg fjárhæð annarra eigna er hreint gangvirði eða notkunarvirði þeirra, hvort sem hærra er. Þegar notkunarvirði er metið, er framtíðarsjóðstreymi núvirt með ávöxtunarkröfu fyrir skatt, sem endurspeglar núverandi markaðsaðstæður og þá áhættu sem fylgir eigninni. Þegar um er að ræða eign sem skapar ekki mikið sjálfstætt sjóðstreymi er endurheimtanleg fjárhæð ákvörðuð fyrir þá fjárskapandi einingu sem eignin tilheyrir.

10. Virðisýrðun viðskiptavildar

Bókfært verð viðskiptavildar er metið á hverjum reikningsskiladegi til að kanna hvort vísbendingar séu um virðisýrðun. Ef slík vísbending er til staðar er endurheimtanleg fjárhæð viðskiptavildarinnar metin. Virðisýrðunarpróf vegna viðskiptavildar er framkvæmt árlega.

Virðisýrðun er færð ef bókfært verð fjárskapandi eininga er umfram endurheimtanlega fjárhæð. Fjárskapandi eining er minnsti skilgreinanlegi hópur eigna sem skapar handbært fé og er sjálfstæður frá öðrum eignum. Virðisýrðun er færð í rekstrarreikning. Virðisýrðun er fyrst færð til lækkunar á viðskiptavild sem tengist fjárskapandi einingu og síðan hlutfallslega til lækkunar á öðrum eignum hennar.

Endurheimtanleg fjárhæð fjárskapandi einingar er nýtingarvirði hennar eða hreint söluverð hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er núvirt framtíðarsjóðstreymi miðað við áframhaldandi notkun og hrakvirði eignar eða fjárskapandi einingar.

Virðisýrðun viðskiptavildar er ekki bakfærð.

Skýringar við ársreikninginn

11. Tekjuskattur

Tekjuskattur færður í rekstrarreikning samanstendur af tekjuskatti til greiðslu vegna ársins og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema að því marki sem hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður beint á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er áætlaður tekjuskattur sem greiða skal vegna skattskyldra tekna ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörssdegi og allar leiðréttingar á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Tekjuskattsskuldbinding er reiknuð og færð í ársreikninginn. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar, að teknu tilliti til yfirfæranlegs skattalegs taps. Mismunur efnahagsliða, sem þannig kemur fram, stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningsskil samstæðunnar og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun á færslu tekna og gjalda í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er að hægt sé að nýta framtíðarhagnað á móti eigninni. Skatteign er metin á hverjum uppgjörssdegi og lækkuð að því marki sem ekki er talið að hún nýtist.

12. Handbært fé

Til handbærs fjár í sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í Seðlabanka og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

Handbært fé í efnahagsreikningi er fært með áföllnum vöxtum.

13. Útlán og kröfur á lánastofnanir

Útlán og kröfur eru fjármálagerningar, aðrir en afleiðusamningar, sem bera fastar eða útreiknanlegar greiðslur og eru ekki skráðir á virkum markaði, fyrir utan þá gerninga sem samstæðan tilgreinir og færir á gangvirði. Útlán og kröfur fela í sér útlán sem samstæðan veitir viðskiptavinum sínum, útlán sem samstæðan tekur þátt í að veita ásamt öðrum lánastofnunum og keypt útlán sem eru óskráð og samstæðan hefur ekki í hyggju að selja í náninni framtíð.

Útlán og kröfur eru upphaflega færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin auk alls kostnaðar vegna viðskiptanna. Útlán eru síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði, sem er fundið með útreikningi samkvæmt aðferð um virka vexti. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði útlána og krafna.

14. Veltufjáreignir

Veltufjáreignir eru aðallega keyptar til að hagnast á skammtímaverðbreytingum eða á miðlaraþóknunum. Veltufjáreignir samanstanda af skuldabréfum, hlutabréfum og afleiðusamningum með jákvætt gangvirði.

Veltufjáreignir eru metnar á gangvirði. Innleystur og óinnleystur hagnaður og tap af þessum eignum er færður í rekstrarreikning í liðinn hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum. Vaxta- og arðstekjur af þessum eignum eru færðar meðal vaxtatekna og arðstekna í rekstrarreikningi. Veltufjáreignir eru ekki endurflokkaðar eftir upphaflega flokkun.

15. Afleiður

Afleiðusamningar eru fjármálagerningar eða aðrir samningar, þar sem virði þeirra tekur mið af breytingum á undirliggjandi þætti (eins og verði á hlutabréfum, vörum eða skuldabréfum, vísitölum, gjaldmiðlum eða vaxtastigi), og krefjast enngar eða óverulegrar upphaflegrar fjárfestingar miðað við gerð annarra sambærilegra samninga sem hafa svipaða tengingu við breytingar á markaðsþáttum og gerðir eru upp á ákveðnum tíma í framtíðinni.

Samstæðan notar afleiðusamninga til að hagnast á skammtímaverðbreytingum og til að verjast fjárhagslegri áhættu.

Afleiðusamningar eru færðir á gangvirði. Gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning sem vextir og gengismunur. Vextir eru færðir á rekstrargrunni. Afleiðusamningar með jákvæða stöðu eru færðir meðal veltufjáreigna og afleiðusamningar með neikvæða stöðu eru færðir meðal veltufjárskulda.

Innbyggðar afleiður sem eru hluti af öðrum samningum eru meðhöndlaðar sem aðskildir afleiðusamningar þegar hagræn einkenni og áhætta er ekki nátengd upprunalega samningnum sem þeir eru hluti af og samningarnir eru ekki færðir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Gangvirði afleiðusamninga er ákvarðað í samræmi við reikningsskilaaðferð sem er útskýrð í skýringu 17.

Skýringar við ársreikninginn

16. Fjáreignir tilgreindar á gangvirði

Samstæðan tilgreinir ákveðnar fjáreignir við upphaflega skráningu þeirra í bókhaldi sem fjáreignir á gangvirði þegar að sú tilgreining skilar betri upplýsingum, þar með talið til lykilstjórnenda samstæðunnar. Breytingar á gangvirði eru færðar í rekstrarreikning.

17. Ákvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fáanlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila, að tekið sé mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst er við núvirt fjárstreymi eða önnur verðmátslíkön. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga. Samstæðan sannreynir reglulega matsaðferðir sínar og prófar þær með því að nota verð sem fengist hafa í viðskiptum á virkum markaði með sama gerning, án aðlagana eða breytinga, eða byggir á markaðsupplýsingum.

Þegar framkvæmd eru viðskipti eru fjármálagerningar metnir í upphafi á gangvirði. Markaðsverð eru álitin besta vísbinding um gangvirði, jafnvel þó að virði samkvæmt matslíkönnum sé ólíkt markaðsverðum. Ef mismunur er á milli gangvirði vegna matsaðferðar er hann færður í rekstrarreikning eftir aðstæðum hverju sinni og ekki seinna en þegar markaðsupplýsingar verða sýnilegar.

18. Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna er skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem samstæðan skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána og krafna, sem eru skráð þegar fjármunir eru afhentir lántakanda.

Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjárstreymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar samstæðan hefur flutt að verulegu leyti áhættu og ávinning af eignarhaldinu.

Fjárskuld er skráð þegar samstæðan verður hluti af samningsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding samstæðunnar er gerð upp með greiðslu, skuldareigandi fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

Samstæðan gerir viðskipti þar sem bókfærðar eignir í efnahagsreikningi eru yfirfærðar en haldið er eftir annaðhvort að hluta eða að öllu leyti áhættu og ávinningi af þeim. Ef allri eða nær allri áhættu og ávinningi er haldið eftir þá er færslu yfirfærðar eignar í efnahagsreikningi ekki hætt. Yfirfærsla eignar þar sem haldið er eftir allri eða næstum allri áhættu og ávinningi samanstandur til dæmis af verðbréfalánveitingum og endurkaupum.

Þau réttindi og skyldur sem haldið er eftir við yfirfærslu eru færð hver fyrir sig sem eignir og skuldir eftir því sem við á. Við yfirfærslu þar sem yfirráðum yfir eigninni er haldið eftir heldur samstæðan áfram að færa eignina að því leyti sem aðildin nær áfram til og á grundvelli umfangs áhrifa vegna virðisbreytingar yfirfærðar eignar.

Í vissum viðskiptum heldur samstæðan eftir réttindum til að veita þjónustu til yfirfærðrar fjáreignar gegn endurgjaldi. Hætt er færslu yfirfærðar eignar að öll leyti ef hún uppfyllir öll viðeigandi skilyrði sem gilda þar um. Eign eða skuld er færð að því er lýtur að þjónusturéttindum eftir því hvort þjónustugjaldið sé nægilega hátt til að það nái að bæta upp kostnað vegna þjónustunnar (eign) eða hvort það sé of lágt þannig að það nái ekki að bæta upp kostnað vegna þjónustunnar (skuld).

19. Jöfnun

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

Tekjum og gjöldum er einungis jafnað saman þegar reikningsskilareglur leyfa það. Jafnframt er hagnaði og tapi jafnað saman þegar uppruninn er frá svipuðum viðskiptum eins og viðskiptum með veltufjáreignir.

Skýringar við ársreikninginn

20. Sölu- og endurkaupasamningar

Sölu- og endurkaupasamningar eru samningar um sölu og endurkaup verðbréfa með þeim skilmálum að verðbréfin eru keypt aftur á fyrirfram ákveðnum degi og verði. Kaup- og endursölusamningar eru samningar um kaup og endursölu verðbréfa með þeim skilmálum að verðbréfin eru seld aftur á fyrirfram ákveðnum degi og verði. Fengið handbært fé í upphafi ásamt áföllnum vöxtum er fært í efnahagsreikning sem innlán frá fjármálafyrirtækjum og Seðlabanka. Greitt handbært fé í upphafi ásamt áföllnum vöxtum er fært sem kröfur á lánastofnanir. Áfallnir vextir eru færðir sem vaxtagjöld eða vaxtatekjur á líftíma hvers samnings.

Í tilviki sölu- og endurkaupasamninga eru yfirráð yfir verðbréfunum áfram hjá samstæðunni á samningstímanum og verðbréfin eru áfram færð í efnahagsreikning sem fjáreignir tilgreindar á gangvirði.

21. Leigusamningar

Samstæðan flokkar leigusamninga byggt á því hvort áhætta og ávinningur, sem fylgja eignarhaldi á hinni leigðu eign, eru efnislega færð yfir til samstæðunnar eða ekki. Fjármögnunarleigusamningur er leigusamningur þar sem áhætta og ávinningur, sem fylgja eignarhaldi á eigninni, eru efnislega færð yfir til leigutakans. Rekstrarleigusamningur er hvers konar leigusamningur sem ekki telst fjármögnunarleigusamningur.

Leigugreiðslur samkvæmt rekstrarleigusamningi þar sem samstæðan er leigutaki eru gjaldfærðar línulega á líftíma leigusamningsins.

22. Óefnislegar eignir

a) Viðskiptavild

Sameiningar fyrirtækja sem áttu sér stað eftir 1. janúar 2004 eru færðar samkvæmt kaupaðferðinni. Viðskiptavild er færð við kaup á dótturfélögum. Í sameiningum sem hafa átt sér stað eftir 1. janúar 2004 er viðskiptavild mismunurinn á kostnaði við sameiningarnar og gangvirði hreinna aðgreinanlegra eigna sem keyptar eru.

Viðskiptavild er færð á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri virðisrýmun. Viðskiptavild er tengd fjárskapandi einingum og er ekki lengur afskrifuð, en árlega er gert virðisrýmunarpróf vegna hennar.

b) Aðrar óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir, aðrar en viðskiptavild, eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýmun og afskriftum.

c) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður sem fellur til síðar vegna óefnislegra eigna er eignfærður ef hann eykur virði eignarinnar. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

d) Afskriftir

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna. Viðskiptavild með óskilgreindan líftíma er metin á kerfisbundin hátt á reikningsskiladegi. Aðrar óefnislegar eignir eru afskrifaðar frá þeim tíma sem þær eru notkunarhæfar. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Hugbúnaður	3 ár
------------------	------

23. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýmun.

Kostnaður sem fellur til vegna endurnýjunar á hlutum í einstökum rekstrarfjármunum er eignfærður sem rekstrarfjármunur, ef það er líklegt að efnahagslegur ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn með áreiðanlegum hætti. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra rekstrarfjármuna. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Byggingar	20-50 ár
Innréttingar	5 ár
Áhöld og tæki	3-5 ár
Bifreiðar	6 ár

Niðurlagsverð er endurmetið árlega.

Skýringar við ársreikninginn

24. Fastafjármunir til sölu - fullnustueignir

Eignir og skuldir í eignasamstæðum til sölu eru færðar í samræmi við mats- og skráningarreglur viðeigandi reikningsskilastaðals. Við upphaflega flokkun sem eign til sölu, eru fastafjármunir og eignasamstæður til sölu færð á bókfærðu verði eða gangvirði að frádregnum sölukostnaði, hvoru sem lægra reynist. Virðisrýrnun sem myndast við upphaflega flokkun sem fastafjármunur eða eignasamstæða til sölu er færð í rekstrarreikning. Hækkun gangvirðis að frádregnum sölukostnaði á síðari uppgjörsdögum er færð í rekstrarreikning og til hækkunar á bókfærðu verði eigna eða eignasamstæðu að svo miklu leyti sem hækkunin fer ekki umfram þá virðisrýrnun sem áður var gjaldfærð vegna viðkomandi eigna eða eignasamstæða.

25. Innlán

Innlán eru upphaflega færð á gangvirði og eftir það á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

26. Veltufjárskuldir

Veltufjárskuldir samanstanda af afleiðusamningum með neikvætt gangvirði.

27. Lántökur

Lántökur samstæðunnar eru einkum útgefin skuldabréf og lán frá fjármálafyrirtækjum. Lántaka er upphaflega færð á gangvirði að frádregnum viðskiptakostnaði. Lántaka er síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði lántöku.

28. Víkjandi lán

Byr sparisjóður hefur gefið út skuldabréf með víkjandi rétti. Bréfin hafa eiginleika eigin fjár að því leyti að þau víkja fyrir öðrum skuldum sparisjóðsins og teljast til eigin fjár við útreikning á eiginfjárlutfalli. Bréfin teljast til eiginfjárpáttar B og endurgreiðast skuldabréfin á næstu 7 árum. Uppgreiðsla víkjandi lána er alltaf háð samþykki Fjármálaeftirlitsins. Lánin eru færð til skuldar með áföllnum vöxtum og verðbótum í árslok.

Víkjandi lán eru upphaflega færð á gangvirði að frádregnum viðskiptakostnaði. Víkjandi lán eru síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði víkjandi lána.

29. Fjárhagslegar ábyrgðir

Fjárhagslegar ábyrgðir eru samningar sem skuldbinda samstæðuna til að endurgreiða tiltekna fjárhæð til handhafa ábyrgðar vegna taps sem hann verður fyrir þegar skuldari getur ekki staðið í skilum á gjalddaga í samræmi við skilmála skuldagernings.

Skuldir vegna fjárhagslegra ábyrgða eru upphaflega færðar á gangvirði og er gangvirði fært í rekstrarreikning á áætluðum líftíma samningsins. Samningurinn er síðan bókfærður hvoru sem hærra reynist, upphaflegt gangvirði, að teknu tilliti til tekjufærðra þóknana, eða núvirði væntra greiðslna, þegar greiðsla vegna ábyrgðar er líkleg. Fjárhagslegar ábyrgðir eru færðar í efnahagsreikning meðal annarra skulda.

30. Starfsmannatengdar greiðslur

a) Greiðslur í lífeyrissjóð

Samstæðan greiðir mótframlög í lífeyrissjóði vegna starfsmanna samstæðunnar og eru þau færð í rekstrarreikning sem laun og launatengd gjöld þegar þau falla til.

b) Lífeyrisskuldbinding

Skuldbinding sem færð er í efnahagsreikning vegna eftirlauna er núvirði skuldbindingarinnar á uppgjörsdegi. Lífeyrisskuldbindingin er reiknuð af tryggingastærðfræðingi árlega. Núvirði lífeyrisskuldbindingarinnar er ákvarðað með því að núvirða áætlað framtíðar sjóðstreymi miðað við 2,0% verðtryggað ávöxtunarkröfu.

31. Aðrar eignir og aðrar skuldir

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði.

Skýringar við ársreikninginn

32. Eigið fé

a) Eigin bréf

Stofnfé sem innleyst er (eigin bréf), er fært til lákkunar á eigin fé.

b) Varasjóður

Á varasjóð er færður hagnaður ársins, en endurmat ársins eru fært til lákkunar á varasjóð.

c) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur af stofnfé eru færðar til lákkunar á eigin fé á því tímabili sem þær eru samþykktar af aðalfundi.

33. Reikningsskilastaðlar sem ekki hafa verið innleiddir

Eftirfarandi eru nýir staðlar, breytingar á stöðlunum og túlkunar á þeim sem hafa ekki enn tekið gildi og hafa þar af leiðandi ekki áhrif á gerð þessa samstæðureiknings.

IFRS 8 Starfsþættir. Gerð er krafa um að upplýsingar séu settar fram með sambærilegum hætti og þær berast lykilstjórnendum samstæðunnar. Í ársreikningi eru veittar upplýsingar um rekstrarstaðfætti, samanber skýringu 37. IFRS 8 mun gilda um ársreikning samstæðunnar 2009.

IAS 1 Framsetning reikningsskila (endurbætt 2007) kemur í stað IAS 1 Framsetning reikningsskila (endurbætt 2003) með breytingum frá 2005. IAS 1 (endurbætt 2007) setur fram almennar kröfur og leiðbeiningar um framsetningu og uppbyggingu reikningsskila og lágmarkskröfur um innihald þeirra. Megin breyting endurbættis IAS 1 er krafan um að veita upplýsingar um allar breytingar á eigið fé sem ekki tengjast hluthöfum (breytingar á eigið fé sem stafa ekki af viðskiptum við hluthafa í stöðu þeirra sem hluthafar í einu eða tveimur yfirlitum, hvort sem er í einu yfirliti yfir heildarafkomu eða í rekstrarreikningi sem og yfirliti yfir heildarafkomu.) Ólíkt núgildandi IAS 1 verður óheimilt að birta eingöngu hluta heildarafkomu í eiginfjáryfirliti. Verði endurbættur IAS 1 staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2009 og mun væntanlega hafa áhrif á rekstrarreikning samstæðunnar og eiginfjáryfirlit.

Í endurbættum IAS 23 Lántökukostnaður er felld niður heimild til að gjaldfæra lántökukostnað og þess krafist að félög eignfæri lántökukostnað sem tengist beint kaupum, smíðum eða framleiðslu eignfærsluhæfrar eignar sem hluta af kostnaðarverði eignarinnar. Verði endurbættur IAS 23 staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2009 og fela í sér breytingar á reikningsskilaaðferðum hennar. Verður staðlinum beitt við eignfærslu lántökukostnaðar sem stofnað er til eftir gildistöku breytingarinnar.

Í endurbættum IFRS 2 Eignarhlutatengd greiðsla – ávinnslutími og ógilding (janúar 2008) eru skilgreind hugtökin ávinnslutími og reikningshaldsleg meðferð þess þegar samningar um eignahlutatengdar greiðslur eru ógiltar. Verði endurbættur IFRS 2 staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2009, með afturvirkri beitingu. Ekki er gert ráð fyrir að endurbættur IFRS 2 muni hafa áhrif á samstæðureikninginn.

IFRS 3 Sameiningar fyrirtækja (endurbætt 2008) og tilheyrandi breytingar í IAS 27 Samstæðureikningsskil og aðgreind reikningsskil felur í sér breytingar á reikningsskilum við sameiningu fyrirtækja og fyrir hluthafa sem fara ekki með yferráð eða eru minnihlutaeigendur. Helstu breytingar frá IFRS 3 (2004) og IAS 27 (2003) eru eftirfarandi:

- IFRS 3 (2008) gildir einnig um sameiningar fyrirtækja þar sem hlut eiga að máli einungis gagnkvæmar einingar og þar sameiningu fyrirtækja er náð fram með samkomulagi þar um;
- Skilgreiningin á sameiningum fyrirtækja hefur verið breytt þannig að aukin áhersla er á að yferráð séu til staðar;
- Skilgreiningin á rekstri hefur verið breytt;
- Kostnaður sem fellur til hjá yfirtökufélagi við sameiningu telst ekki vera hluti af kostnaði við kaupin;
- Fara skal með kaup á viðbótarhlut eftir að sameining hefur átt sér stað í samræmi við hlutdeildaraðferð;
- Fara skal með sölu á hlut þegar yferráð eru ennþá fyrir hendi í samræmi við hlutdeildaraðferðina;

Ef IFRS 3 (endurbætt 2008) og tilheyrandi breytingar á IAS 27 verða staðfestar af Evrópusambandinu munu þær gilda um ársreikning samstæðunnar 2010. Bókfært verð eigna og skulda sem urðu til við sameiningar fyrirtækja fyrir innleiðingu IFRS 3 (endurbætt 2008) verða ekki endurgerðar en breytingar á IAS 27 gilda flestar afturvirkar. Áhrif á ársreikning samstæðunnar hafa ekki verið metin.

IFRIC 11 IFRS 2 – Samstæða og viðskipti með eigin hlutabréf segir til um hvernig skuli færa tilteknar tegundir af samningum um hlutabréfatengdar greiðslur í reikningsskilum félags og dótturfélaga þess. IFRIC 11 gildir fyrir tímabil sem hefst 1. mars 2007 eða síðar og mun ekki hafa áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

Skýringar við ársreikninginn

33. frh.

IFRIC 12 – Þjónustusamningar einkafyrirtækja við hið opinbera gildir fyrir reikningsskilatímabil sem hefst 1. janúar 2008 eða síðar og mun ekki hafa áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

IFRIC 11 IFRS 2 – Viðskipti með eigin hluti í samstæðu krefst þess að eignarhlutategdar greiðslur þar sem félag fær vörur eða þjónustu sem greiðslu fyrir eigin eiginfjárgæringa skuli færa sem eignarhlutategda greiðslu, sem gerð er upp með eigin hlutum, óháð því hvernig eiginfjárgæringanna er aflað. IFRIC 11 gildir fyrir ársreikning samstæðunnar 2008, og krefst afturvirkra leiðréttinga. Ekki er gert ráð fyrir að túlkunin muni hafa áhrif á samstæðureikninginn.

IFRIC 12 Samningar um þjónustuívilnun birtir leiðbeiningar um færslu og mat tiltekinna atriða sem upp koma við færslu þjónustusamninga opinberra aðila við einkaaðila. Verði IFRIC 12 staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2008 og mun ekki hafa nein áhrif á samstæðureikninginn.

IFRIC 13 Tryggðarkerfi fjallar um reikningsskil félaga sem reka, eða taka með öðrum hætti þátt í, tryggðarkerfi fyrir viðskiptamenn sína. Það tengist tryggðarkerfum þar sem viðskiptamennirnir geta endurheimt inneign sína með afsláttum af vörum og þjónustu eða ókeypis vörum og þjónustu. Verði IFRIC 13 samþykktur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2009 og mun væntanlega ekki hafa nein áhrif á samstæðureikninginn.

IFRIC 14 IAS 19 - Takmörkunin á réttindategndum eignum, ákvæði um lágmarksfjármögnun og samspil þeirra skýrir hvenær endurgreiðslur eða lækkun framtíðariðgjalda í tengslum við réttindategndar eignir skuli telja mögulegar og leiðbeinir um áhrif ákvæða um lágmarks fjármögnun slíkra eigna. Túlkunin fjallar einnig um það þegar ákvæði um lágmarks fjármögnun geta leitt til skuldar. Verði IFRIC 14 staðfestur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning samstæðunnar 2008 og krefjast afturvirkra leiðréttinga. Áhrif á ársreikning samstæðunnar hafa ekki verið metin.

34. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Stjórnendur samstæðunnar taka ákvarðanir, meta og gefa sér forsendur sem geta haft áhrif á liði í efnahagsreikningi samstæðunnar á næsta rekstrarári. Stjórnendur endurmeta reglulega ákvarðanir og mót byggð á reynslu fyrri ára og öðrum viðeigandi þáttum, svo sem væntingum um framtíðaratburði þegar ákvarðanir um forsendur og mót eru teknar.

a) Virðisrýrnun útlána

Samstæðan endurskoðar útlánasafn sitt til að meta virðisrýrnun að minnsta kosti á þriggja mánaða fresti. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf samstæðan að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðstreymi ýmist frá einstökum lánum eða frá safni lána áður en lækkunin verður merkjanleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með svipuð áhættueinkenni og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðstreymi. Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði fjárhæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn milli áætlaðs taps og raunverulegs taps.

b) Gangvirði afleiðusamninga

Gangvirði afleiðusamninga sem ekki eru skráðir á virkum mörkuðum er ákvarðað með notkun matsaðferða, sem eru endurskoðaðar reglulega af hæfu óháðu starfsfólki. Öll matslíkön sem eru notuð þurfa að vera samþykkt og prófuð til að tryggja að niðurstöðurnar endurspegli þau gögn sem notuð voru.

Skýringar við ársreikninginn

Áhættustýring

35. Í daglegri starfsemi sinni sem fjármálastofnun stendur Byr sparisjóður frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Stjórnendur félagsins verja umtalsverðum tíma í að stýra þessari áhættu. Eitt það mikilvægasta í skilvirkri áhættustjórnun er greining verulegra áhættuþátta, mæling áhættunnar, viðbrögð til að takmarka áhættuna og stöðugt eftirlit með henni. Fjallað er um helstu áhættuþætti hér á eftir eru mótaðilaáhætta, lausafjáraáhætta, markaðsáhætta og rekstraráhætta.

Áhættustefna Byr sparisjóðs

Í starfsemi Byrs felst margvísleg áhætta. Það er órjúfanlegur hluti af starfsemi fjármálafyrirtækja að taka áhættu og mæla og fylgjast með áhættu í starfsemi sinni og sama gildir um Byr. Markmiðið er að hafa vitneskju um alla áhættuþætti sem eru innbyggðir í starfsemina og skipta máli. Í því sambandi eru notaðar eftirlitsaðferðir, gerð álagspróf með reglubundnu millibili og fylgt tilteknum reglum og lögum. Með því móti er tryggt að áhættustig starfseminnar sé innan þeirra marka sem stjórn Byrs hefur sett og í samræmi við lög og reglur og samningsbundin ákvæði sem um Byr gilda og sem Byr er ætlað að starfa eftir.

Reglum Byrs um áhættustýringu og áhættuviðmið ásamt fjárfestingarheimildum sem innan Byrs gilda, er ætlað að tryggja að á hverjum tíma sé áhætta sem fylgir starfseminni þekkt. Það er gert með því að mæla og fylgjast með áhættu í rekstrinum. Reglunum er ætlað að draga úr því að ófyrirséðir atburðir hafi annað en óveruleg áhrif á starfsemi Byrs og jafnframt að hugsanleg áhrif á eiginfjárgrunn og afkomu Byrs séu fullkomlega viðráðanleg. Sérstöku sviði innan Byrs, Áhættustýringu og útlánaeftirliti, er ætlað að starfa eftir reglunum og standa skil á þróun mála með skýrslugerð innan Byrs. Sviðið skal jafnframt greina án tafar frá öllum frávikum frá reglum og settum viðmiðum. Sviðið annast jafnframt hluta skýrslugerðar og samskipti við eftirlitsaðila á borð við Fjármálaeftirlitið, Samkeppniseftirlitið og Seðlabanka Íslands.

Innan Byrs hefur áhætta í rekstrinum verið flokkuð í fjóra meginflokka; útlánaáhættu, markaðsáhættu, lausafjáraáhættu og rekstraráhættu. Hver af þessum fjórum meginflokkum er síðan brotinn niður í nokkra undirflokka. Flokkunin er hluti af reglum sem stjórn Byrs hefur ákveðið að starfað sé eftir og er áhættustýringu Byrs ætlað að fylgjast með þróun einstakra áhættuflokka.

Útlánaáhætta

36. Áhætta sem fylgir útlánum er sá áhættuþáttur sem er mest tvinnuður saman við kjarnastarfsemi Byrs. Útlánaáhætta er skilgreind sem möguleg rýrnun á tekjum og eigin fé Byrs sem bein afleiðing af því að lántaki eða mótaðili í viðskiptum getur ekki að hluta eða að öllu leyti staðið við umsamdar skuldbindingar sínar í viðskiptum við Byr. Möguleg útlánaáhætta kann að verða ýkt þegar um nán tengsl milli stórra útlánaþega hjá Byr er að ræða eða landfræðileg eða atvinnugreinaleg skipting útlána felur í sér aukna samþjöppun í lánasafni Byrs. Áhættustýringu Byrs er meðal annars ætlað það hlutverk að fylgjast sérstaklega með þróun útlánaáhættu með hliðsjón af ofangreindum þáttum.

Byr starfar eftir reglum um stórar áhættuskuldbindingar þar sem kveðið er á um að heildarumfang á lánveitingum Byrs til eins aðila, eða til hóps aðila sem teljast fjárhagslega tengdir, fari ekki yfir 25% af eiginfjárgrunni Byrs. Innan Byrs gildir sú almenna regla að vægi slíkra lánveitinga fari ekki yfir 20% af eiginfjárgrunni. Þeir útlánaþegar sem Byr hefur veitt fyrirgreiðslu eða loforð um að veita fyrirgreiðslu sem nemur samtals 15% af eiginfjárgrunni eða meira, fyrir einstaka útlánaþega eða hóp tengdra útlánaþega, eru skoðaðir sérstaklega og álagsprófaðir miðað við ýktar sveiflur á undirliggjandi þáttum, svo sem gjaldmiðla, verðbréfa og annarra afurða á markaði.

	Fyrirgreiðslur til viðskiptavina		Fyrirgreiðslur til banka		Verðbréf	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Útlán og kröfur	117.986.777	73.117.269	29.412.201	9.022.427	4.322.132	2.476.275
Skipt eftir greinum						
Fyrirtæki	62.622.379	28.334.780				
Ríki og sveitarfélög	332.193	35.073			348.236	327.759
Fjármálafyrirtæki			28.518.770	8.812.690		
Einstaklingar og smáfyrirtæki	54.782.747	44.618.611				
Markaðsviðskipti					4.890.763	4.851.995
Samtals	117.737.319	72.988.464	28.518.770	8.812.690	5.238.999	5.179.754

Skýringar við ársreikninginn

36. frh.	Fyrirgreiðslur til viðskiptavina		Fyrirgreiðslur til banka		Verðbréf	
<i>Skípt eftir svæðum</i>						
Ísland	113.541.353	70.746.821	28.518.770	8.812.690	5.238.999	5.179.754
Bretland	1.357.495	597.346				
Bandaríkin	41.399	85.726				
Norðurlönd	1.073.566	332.872				
Önnur Evrópulönd	1.559.021	1.225.699				
Önnur lönd	164.485					
Samtals	117.737.319	72.988.464	28.518.770	8.812.690	5.238.999	5.179.754

37. Virðisrýrð útlán og sérgreindur afskriftarreikningur greinist þannig eftir flokkun útlána:

	Fjárhæð virðisrýrðra útlána	Virðis rýrnun	Bókfært verð
31.desember 2007			
Flokkun útlána:			
Gengistryggð lán lögaðila	1.167.502	259.024	908.478
Sambankalán	46.930	10.412	36.518
Yfirdráttarlán lögaðila	305.490	67.777	237.713
Annað, lögaðilar	787.189	174.647	612.542
Einstaklingar	2.120.276	470.408	1.649.868
Virðisrýrð útlán	4.427.387	982.268	3.445.119
31.desember 2006			
Flokkun útlána:			
Gengistryggð lán lögaðila	44.822	24.842	19.980
Sambankalán	20.462	11.341	9.121
Yfirdráttarlán lögaðila	46.948	26.021	20.927
Annað, lögaðilar	209.799	160.166	49.633
Einstaklingar	215.250	119.302	95.948
Virðisrýrð útlán	537.281	341.672	195.609

38. Vanskil að frádreginni sérgreindri afskrift

	2007	2006
Vanskil í allt að 29 daga	584.466	721.593
Vanskil í 30-365 daga	571.386	201.110
Vanskil í meira en 365 daga	245.204	40.238
	1.401.056	962.941

Lausafjárahætta

39. Geta Byrs sparisjóðs til að standa við skuldbindingar sínar að öllu leyti, á fyrirfram ákveðnum tímabilum og dagsetningum, og geta Byrs sparisjóðs til þess að mæta ófyrirséðum atvikum hnökralaust, er án efa einn mikilvægasti þátturinn í allri starfseminni. Fjármálasvið sparisjóðsins annast gerð lausafjárskýrslu með reglubundnum hætti og undir eftirliti Áhættustýringar. Sökum mikilvægi lausafjárstýringar í starfsemi fjármálafyrirtækis á borð við Byr sparisjóð og mikilvægi þess að gaumgæfilega sé fylgst með þróun mála, er lausafjárahætta gefið hæsta vægi hjá Áhættustýringu Byrs sparisjóðs. Seðlabanki Íslands setur Byr sparisjóði og öðrum fjármálafyrirtækjum á Íslandi ákveðnar reglur í því sambandi og krefst ítarlegrar skýrslugerðar mánaðarlega fyrir næstu tólf mánuði sem framundan eru.

Skýringar við ársreikninginn

39. frh.

Eftirfarandi tafla sýnir hvernig eftirstöðvartími eigna og skulda hjá Byr sparisjóði skiptist niður á tímabönd, allt frá einum mánuði og í það að vera yfir fimm ár. Eins og taflan ber með sér er endurfjármögnunarþörf hjá Byr sparisjóði á þessu ári með allra minnsta móti og lítil á árinu 2009 en þá koma til endurfjármögnunar lán að heildarfjárhæð um 60 milljónir evrur.

Fjáreignir og fjárskuldir flokkaðar samkvæmt eftirstöðvartíma

31. desember 2007

<i>Eignir</i>	Allt að 1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóður og ób. bankainnst.	3.611.888					3.611.888
Kröfur á lánastofnanir	3.057.569	9.377.590	6.226.352	9.815.007	42.252	28.518.770
Útlán til viðskiptamanna	18.071.145	14.984.311	7.679.769	29.341.702	47.660.392	117.737.319
Veltufjáreignir	5.238.999					5.238.999
Fjáreignir tilgr. á gangv.	14.345.443					14.345.443
Samtals fjáreignir	44.325.044	24.361.901	13.906.121	39.156.709	47.702.644	169.452.419

Skuldir

Innlán - lánastofnanir og Seðlabanki	1.622.419	1.421.899	7.783.209			10.827.527
Innlán - viðskiptamenn	49.732.781	3.941.305	2.650.343	12.079.540	1.698.095	70.102.064
Lántaka		114.353		16.696.279	24.730.034	41.540.666
Víkjandi lán				1.127.420	1.129.021	2.256.441
Samtals fjárskuldir	51.355.200	5.477.557	10.433.552	29.903.239	27.557.150	124.726.698

31. desember 2006

<i>Eignir</i>	Allt að 1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóður og ób. bankainnst.	1.451.079					1.451.079
Kröfur á lánastofnanir	1.753.512	2.855.389	3.169.711	924.527	109.551	8.812.690
Útlán til viðskiptamanna	14.660.316	10.240.491	4.092.300	17.316.385	26.678.972	72.988.464
Veltufjáreignir	5.179.754					5.179.754
Fjáreignir tilgr. á gangv.	5.647.430					5.647.430
Samtals fjáreignir	28.692.091	13.095.880	7.262.011	18.240.912	26.788.523	94.079.417

Skuldir

Innlán - lánastofnanir og Seðlabanki	1.373.473	2.355.627	4.606.802			8.335.902
Innlán - viðskiptamenn	31.726.077	2.486.804	1.667.602	7.381.653	3.575.700	46.837.836
Lántaka		1.174.648	106.668	1.123.960	27.615.466	30.020.742
Víkjandi lán				1.567.916		1.567.916
Samtals fjárskuldir	33.099.550	6.017.079	6.381.072	10.073.529	31.191.166	86.762.396

Lausafjárhlutfall Byrs var 3,05 í árslok 2007 samanborið við 2,48 í árslok 2006. Hlutfallið er reiknað með því að taka tillit til eigna og skulda í samræmi við reglur Seðlabanka Íslands um útreikning á lausu fé og lausafjárhlutfalli fjármálastofnana.

Byr sparisjóður fjármagnar sig sem fyrr að stórum hluta með innlánum í íslenskum krónum og helstu erlendu myntum. Hlutfall innlana af heildarfjármagni hjá Byr er um 38% í árslok. Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka og öðrum fjármálafyrirtækjum sem hlutfall af heildarinnlánum var um 40% í árslok 2007 hjá Byr.

Skýringar við ársreikninginn

39. frh.

	31.12.2005	30.6.2006	31.12.2006	30.6.2007	31.12.2007
Sjóður og ób. bankainnst. ásamt kröfum á lánastofnanir	5.298.552	5.747.152	10.263.769	10.263.769	32.130.658
Innlán viðskiptamanna og lánastofnana	23.154.538	29.402.723	55.173.738	55.173.738	80.929.591
Hlutfall	22,9%	19,5%	18,6%	18,6%	39,7%

Verðtryggðar eignir og skuldir

Í efnahagsreikningi Byrs er jákvæður verðtryggingajöfnuður milli verðtryggðra eigna og skulda. Um áramótin voru verðtryggðar eignir umfram skuldir að upphæð 17,4 milljarðar króna. Fjárhæðirnar eiga aðeins við um eignir og skuldir í íslenskum krónum.

Verðtryggingajöfnuður:

	2007	2006
Verðtryggðar eignir	59.648.136	45.137.676
Verðtryggðar skuldir	42.214.693	36.114.048
	<u>17.433.443</u>	<u>9.023.628</u>

Markaðsáætla

40. Markaðsáætla er áhættan sem fylgir verðbreytingum skráðra verðbréfa, gjaldmiðla og afurða sem höndlað er með á skipulögðum mörkuðum og hafa áhrif á eignastöðu og afkomu. Þessi þáttur er einn af mikilvægari áhættuþáttum í rekstri fjármálafyrirtækja. Stjórn Byrs sparisjóðs hefur sett ákveðnar reglur og fjárfestingaheimildir þegar kemur að viðskiptum Byrs sparisjóðs fyrir eigin reikning, svo sem kaup á hlutabréfum, skuldabréfum, gjaldmiðlum og öðrum afurðum á markaði.

Gjaldeyrisáætla kemur til af sveiflum í gengi gjaldmiðla og hugsanlegu tapi og eignarýrnun hjá Byr af þeirra völdum. Gjaldeyrisjöfnuður Byrs er í daglegri umsjón og stýringu hjá Fjárfestingu og undir eftirliti Áhættustýringar Byrs. Seðlabanki Íslands setur Byr og öðrum fjármálastofnunum reglur og viðmið í þessum efnunum. Almenna reglan hjá Byr er að jöfnuður ríki milli eigna og skulda í efnahagsreikningi Byrs sem tengjast beint erlendum gjaldmiðlum.

Byr á umtalsverðar eignir í formi skráðra og óskráðra hlutabréfa í innlendum og erlendum fyrirtækjum og félögum. Sveiflur á gengi hlutabréfa á Íslandi og á alþjóðlegum mörkuðum hafa því áhrif á afkomu og efnahag Byrs. Fjárfestingaheimildir Byrs í viðskiptum fyrir eigin reikning setja heildarumfangi slíkra viðskipta tiltekna skorður og á hverjum tíma er hugað vel að dreifingu áhættu með skiptingu fjárfestinga milli einstakra eigna og eignaflokka, með tilliti til atvinnugreina og landfræðilegrar stöðu. Áhætta sem fylgir breytingum á vaxtastigi í starfsrækslumynt Byrs, íslensku krónunni, og vaxtabreytingum í erlendum gjaldmiðlum, getur haft áhrif jafnvægi milli eigna og skuldbindinga Byrs.

Vaxtaáætla

Breytingar á vaxtakjörum á alþjóðlegum fjármagnsmörkuðum hafa áhrif á afkomu Byrs sparisjóðs. Mismunur á lengd vaxtatímabila á útlánum annars vegar og skuldum hins vegar veldur því að vaxtabreytingar hafa áhrif á vaxtamun. Jafnan er ákveðið misvægi milli vaxtatímabila eigna og skulda, en það er hlutverk fjárfestingar að stýra vaxtaáhættu. Leitast skal við að hafa sem best jafnvægi á milli fastra og breytilegra vaxtakjara útlána til viðskiptavina og fjármögnun lána. Þá skal einnig stefnt að því að ná sem bestu jafnvægi á milli eftirstöðvartíma vaxtaberandi eigna og skulda.

Verðtryggingaáætla

Jafnvægi í fjárhæð verðtryggðra og óverðtryggðra eigna og skulda skal stýrt með markvissum hætti. Miða skal við að verðtryggðar eignir séu að jafnaði hærri en verðtryggðar skuldir. Í því sambandi er verðtryggingarjöfnuður reiknaður mánaðarlega, þ.e. hlutfallið milli mismunar verðtryggðra eigna og skulda annars vegar og eigin fjár hins vegar.

Gjaldeyrisáætla

Gjaldeyrisjöfnuður skal ætíð vera í samræmi við ákvæði reglna Seðlabanka Íslands um gjaldeyrisjöfnuð. Í þessu felst að opin gjaldeyrisstaða Byrs sparisjóðs í einstökum erlendum myntum skal hvorki vera jákvæð eða neikvæð um meira en sem nemur 20% af eiginfjárgrunni Byrs sparisjóðs. Heildarstaða samkvæmt gjaldeyrisjöfnuði skal hvorki vera jákvæð eða neikvæð umfram 30% af eiginfjárgrunni.

Skýringar við ársreikninginn

40. frh.

31. desember 2007

	ISK	EUR	USD	GBP	JPY	Annað	Samtals
Sjóður og ób. bankainnst.	3.578.470	11.000	5.244	5.412	309	11.453	3.611.888
Kröfur á lánastofnanir	27.913.766	279.855	63.954	131.400	18.693	111.102	28.518.770
Útlán til viðskiptamanna	79.828.666	5.674.307	2.212.543	3.281.759	12.861.726	13.878.318	117.737.320
Veltufjáreignir	5.214.778		22.420			1.801	5.238.999
Fjáreignir tilgr. á gangvirði	14.037.428			308.015			14.345.443
Hlutdeildarfélag	3.072.921						3.072.921
Rekstrarfjármunir	1.859.428						1.859.428
Óefnislegar eignir	4.756.197						4.756.197
Fjárfestingafasteignir	1.031.688	397.738					1.429.426
Aðrar eignir	4.282.090						4.282.090
	145.575.431	6.362.900	2.304.161	3.726.586	12.880.729	14.002.674	184.852.481
Innlán - lánastofnanir	10.827.527						10.827.527
Innlán - viðskiptamenn	66.767.563	1.445.478	1.274.666	293.149	86.041	235.166	70.102.064
Lántaka	19.646.561	8.957.095	829.289	872.652	3.682.575	7.552.494	41.540.666
Víkjandi lán	2.256.441						2.256.441
Lífeyrisskuldbindingar	1.170.380						1.170.380
Skattskuld	3.477.117						3.477.117
Aðrar skuldir	2.281.341						2.281.341
Eigið fé samtals	53.196.945						53.196.945
	159.623.875	10.402.573	2.103.955	1.165.801	3.768.616	7.787.660	184.852.481

31. desember 2006

	ISK	EUR	USD	GBP	JPY	Annað	Samtals
Sjóður og ób. bankainnst.	557.131	218.438	137.632	101.820	208.474	227.584	1.451.079
Kröfur á lánastofnanir	8.812.690						8.812.690
Útlán til viðskiptamanna	61.140.335	2.886.927	1.598.849	1.196.618	2.148.080	4.017.655	72.988.464
Veltufjáreignir	4.813.713	246.582					5.179.754
Fjáreignir tilgr. á gangvirði	5.647.430						5.647.430
Hlutdeildarfélag	7.418.574						7.418.574
Rekstrarfjármunir	771.609						771.609
Óefnislegar eignir	1.508.546						1.508.546
Fjárfestingafasteignir	165.250						165.250
Aðrar eignir	245.089						245.089
	91.080.367	3.351.947	1.736.481	1.298.438	2.356.554	4.245.239	104.188.485
Innlán - lánastofnanir	8.335.902						8.335.902
Innlán - viðskiptamenn	44.453.665	951.027	1.111.425	154.993	47.504	119.222	46.837.836
Lántaka	19.445.923	4.152.860	1.006.208	1.144.894	1.867.866	2.402.991	30.020.742
Víkjandi lán	1.567.916						1.567.916
Lífeyrisskuldbindingar	923.134						923.134
Skattskuld	1.609.640						1.609.640
Aðrar skuldir	945.461						945.461
Eigið fé samtals	13.947.854						13.947.854
	91.229.495	5.103.887	2.117.633	1.299.887	1.915.370	2.522.213	104.188.485

Skýringar við ársreikninginn

40. frh.

Eignaverðáætla

Hætta er á því að verðmæti eigna, sem eru til tryggingar fyrir lánveitingum, lækki umtalsvert. Þetta á til dæmis við ef lækkun fasteignaverðs verður það mikil að verðmæti trygginga lækki niður fyrir veitt lán eða ef hlutabréfaverð lækkar það mikið að um tryggingavöntun verði að ræða sem veldur því að gera þarf veðkall hjá viðkomandi viðskiptavini. Verði þróun eignaverðs til lækkunar skal eins fljótt og kostur er gera kröfu um frekari tryggingar lántakenda, þar til staða Byrs er metin ásættanlega út frá reglum og viðmiðunum um áhættu í rekstri Byrs.

Mótaðilaáhætta

Í miðlun markaðsviðskipta með verðbréf og gjaldeyri felst markaðsáhætta sem á rætur að rekja til verðbreytinga áður en viðskiptavinur efnir sinn hluta samnings. Jafnframt fela afleiðuviðskipti viðskiptamanna við bankann í sér mótaðilaáhættu ef tap verður á samningi viðskiptamanns og hann getur ekki staðið skil á gerðum samningum.

Rekstraráhætta

41. Ferlar og verklagsreglur í starfsemi Byrs sparisjóðs ásamt mannauði og tölvukerfum sem notuð eru hjá Byr geta brugðist. Jafnframt getur orðið skyndileg og ófyrirséð breyting á utanaðkomandi þáttum eins og rekstrar- og samkeppnisumhverfi. Allt þetta getur valdið Byr tjóni, fjárhagslegu og ófjárhagslegu, og hefur verið skilgreint sem rekstraráhætta. Hjá Byr er lögð áhersla á gerð einfaldra og skilvirkra verklagsreglna og að nýjum starfsmönnum séu allir ferlar í starfseminni vel ljósir ásamt öllu laga- og regluumhverfi sem Byr er gert að starfa eftir. Hjá Byr er jafnframt starfrækt innra eftirlit sem heyrir beint undir stjórn sjóðsins.

Gangvirði fjármálagerninga

42. Gangvirði fjármálagerninga er sú fjárhæð sem hægt er að fá fyrir gerninginn í armslengdarviðskiptum fúsra aðila, þ.e. ekki í nauðungarsölu eða búskiptum. Tilvist þekkts verðs á virkum markaði gefur best til kynna gangvirði og þegar það er til staðar notar samstæðan það til að mæla peningalegar eignir og peningalegar skuldir. Ef skráð verð fyrir fjármálagerning endurspeglar ekki raunveruleg og regluleg viðskipti á virkum markaði eða ef skráð verð er ekki til staðar, er gangvirði reiknað út með viðeigandi matsaðferð.

Þegar um er að ræða skráð og seljanleg hlutabréf og skuldabréf og ákveðna afleiðusamninga er gangvirðið fengið með því að nota markaðsgengi. Gerningar þessir eru sýndir í efnahagsreikningi undir liðunum veltufjáreignir og veltufjárskuldir eða sem fjáreignir tilgreindar á gangvirði.

Fjármálagerningar sem hafa ekki skráð markaðsgengi eru metnir með viðurkenndum matsaðferðum þar sem notast er við markaðsupplýsingar. Meðal viðurkenndra matsaðferða eru viðskipti milli viljugra og ótengdra aðila í armslengdarviðskiptum, upplýsingar um gangvirði annars gernings sem er í meginatriðum eins, sjóðstreymisgreiningar og aðrar viðurkenndar matsaðferðir sem notaðar eru af markaðsaðilum.

	Bókfært virði	Gangvirði	Óinnleystur hagnaður (tap)
2007			
Eignir			
Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka	3.611.888	3.611.888	0
Útlán og kröfur - lánastofnanir	28.518.770	28.518.770	0
Útlán og kröfur - viðskiptamenn	117.737.319	114.205.199	(3.532.120)
Veltufjáreignir	5.238.999	5.238.999	0
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	14.345.443	14.345.443	0
Skuldir			
Innlán frá fjármálafyrirtækum og Seðlabanka	10.827.527	10.827.527	0
Almenn innlán	70.102.064	70.102.064	0
Lántaka	41.540.666	38.483.822	3.056.844
Aðrar skuldir	89.149	89.149	0
Víkjandi lán	2.256.441	1.917.975	338.466
Nettó óinnleystur hagnaður í rekstrarreikningi			(136.810)

Skýringar við ársreikninginn

42. frh.

	Bókfært virði	Gangvirði	Óinnleystur hagnaður (tap)
Eignir			
Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka	1.451.079	1.451.079	0
Útlán og kröfur - lánastofnanir	8.812.690	8.812.690	0
Útlán og kröfur - viðskiptamenn	72.988.464	71.893.637	(1.094.827)
Veltufjáreignir	5.179.754	5.179.754	0
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	5.647.430	5.647.430	0
Skuldir			
Innlán frá fjármálafyrirtækum og Seðlabanka	8.335.902	8.335.902	0
Almenn innlán	46.837.836	46.837.836	0
Lántaka	30.020.742	29.218.201	802.541
Aðrar skuldir	945.461	945.461	0
Víkjandi lán	1.567.916	1.434.643	133.273
Nettó óinnleystur hagnaður í rekstrarreikningi			(159.013)

Þótt samstæðan fylgi markaðsviðmiðum og byggi á viðurkenndum aðferðum er þó mikið svigrúm fyrir mat, bæði í líkönunum sjálfum og ályktunum sem verður að draga og ekki er hægt að leiða af markaðsgögnum. Mismunandi ályktanir og mat geta leitt til ólíkra niðurstaðna.

Skýringar við rekstrarreikning

Hreinar vaxtatekjur

43. Vaxtatekjur og vaxtagjöld greinast þannig:

	Vaxta- tekjur	Vaxta- gjöld	Hreinar vaxtatekjur
2007			
Kröfur á og skuldir við Seðlabanka og fjármálafyrirtæki	2.109.292	(1.281.129)	828.163
Útlán og innlán	10.355.808	(5.848.316)	4.507.492
Lántökur		(2.990.790)	(2.990.790)
Víkjandi lán		(169.428)	(169.428)
Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði	530.885	(3.031)	527.854
Vaxtatekjur og vaxtagjöld	12.995.985	(10.292.694)	2.703.291
	Vaxta- tekjur	Vaxta- gjöld	Hreinar vaxtatekjur
2006			
Kröfur á og skuldir við Seðlabanka og fjármálafyrirtæki	1.233.585	(684.457)	549.128
Útlán og innlán	6.821.573	(3.344.093)	3.477.480
Lántökur		(2.302.616)	(2.302.616)
Víkjandi lán		(98.115)	(98.115)
Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði	164.063	(2.203)	161.860
Vaxtatekjur og vaxtagjöld	8.219.221	(6.431.484)	1.787.737

Hreinar þjónustutekjur

44. Þjónustutekjur og þjónustugjöld greinast þannig:

	2007	2006
Þóknun af greiðslumiðlun	486.388	446.574
Þóknun af lánveitingum	152.143	315.725
Aðrar þjónustutekjur	203.596	85.642
Þjónustutekjur samtals	842.127	847.941
Þóknunarkostnaður af verðbréfavíðskiptum	(65.242)	(85.253)
Önnur þjónustugjöld	(223.139)	(84.516)
Þjónustugjöld samtals	(288.381)	(169.769)
Hreinar þjónustutekjur	553.746	678.172

Skýringar við ársreikninginn

Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum

45. Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum greinast þannig:	2007	2006
Arðstekjur	128.729	76.593
Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum	61.455	257.077
Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	5.538.764	440.155
Hreinn gjaldeyrismunur	243.928	24.052
Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum	5.972.876	797.877
46. Arðstekjur greinast þannig:		
Arðstekjur af veltufjáreignum	82.715	48.378
Arðstekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	46.014	28.215
Arðstekjur	128.729	76.593
47. Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum greinast þannig:		
Hlutabréf	(53.452)	106.401
Skuldabréf	114.907	150.676
Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum	61.455	257.077
48. Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum tilgreindum á gangvirði:		
Hlutabréf	5.472.270	263.303
Skuldabréf	66.494	176.852
Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	5.538.764	440.155

Ýmsar rekstrartekjur

49. Ýmsar rekstrartekjur greinast þannig:		
Hagnaður af sölu eigna	4.262.856	6.550
Aðrar rekstrartekjur	28.336	100.360
Ýmsar rekstrartekjur	4.291.192	106.910

Starfsmannamál

50. Heildarfjöldi starfsmanna greinist þannig:		
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	208	163
Fjöldi stöðugilda miðað við heildagsstörf í árslok	224	169
51. Laun og launatengd gjöld greinast þannig:		
Laun	1.065.656	876.676
Lífeyrisiðgjöld:		
Réttindatengd	4.520	3.842
Iðgjaldatengd	153.634	137.826
Önnur launatengd gjöld	229.811	136.712
Laun og launatengd gjöld	1.453.621	1.155.056

Skýringar við ársreikninginn

Laun stjórnenda

52. Laun stjórnenda og eignarhlutir í árslok greinast þannig:

Laun Stofn-
fjáreign

Sparisjóðsstjórar:

Ragnar Z. Guðjónsson	32.883	150.056
Magnús Ægir Magnússon	30.015	28.090
Carl H. Erlingsson fyrrv. sparisjóðsstjóri	26.083	27.490

Stjórn:

Jón Þorsteinn Jónsson, stjórnarformaður	4.510	2.346.558
Egill Ágústsson, stjórnarmaður	2.255	898.562
Magnús Ármann, stjórnarmaður	2.255	2.321.416
Páll Magnússon, stjórnarmaður	402	2.501.239
Guðmundur Ingi Jónsson, stjórnarmaður	102	79.667
Styrmir Þór Bragason, stjórnarmaður	2.055	0
Matthías Imsland, stjórnarmaður	2.166	0
Birgir Ómar Haraldsson, fyrrum stjórnarformaður	900	158.824
Valþór Hlöðversson, fyrrum stjórnarmaður	300	32.858
Willum Þór Þórsson, fyrrum stjórnarmaður	300	85.774
Guðjón Jónsson, fyrrum stjórnarmaður	300	108.778

Þóknun til endurskoðenda

53. Þóknun til endurskoðenda greinist þannig:

2007 2006

Endurskoðun ársreiknings	10.081	6.387
Könnun árschlutareiknings	4.492	4.325
Önnur þjónusta	3.942	3.373
Þóknun til endurskoðenda	18.515	14.085

Tekjuskattur

54. Tekjuskattur færður í rekstrarreikning greinist þannig:

Tekjuskattur til greiðslu	0	129.083
Hækkun tekjuskattsskuldbindingar	1.684.521	394.308
Gjaldfærður tekjuskattur	1.684.521	523.391
Virkt skatthlutfall:	2007	2006
Hagnaður fyrir tekjuskatt	9.613.636	3.199.689
18% tekjuskattur af hagnaði ársins	18,0% 1.730.454	18,0% 575.944
Tekjur undanþegnar sköttum	(0,8%) (74.699)	(1,6%) (50.573)
Aðrir liðir	0,3% 28.766	(0,1%) (1.980)
Virkur tekjuskattur	17,5% 1.684.521	16,4% 523.391

Skýringar við ársreikninginn

Skýringar við efnahagsreikning

Fjáreignir og fjárskuldir

55. Flokkun fjáreigna og fjárskulda á gangvirði.

Taflan hér að neðan sýnir flokkun bankans á fjáreignum og fjárskuldum og gangvirði þeirra (áfallnir vextir undanskildir).

	Skýr.	Veltu- fjárliðir	Tilgreint á gangvirði	Afskrifað kostnaðarv.	Bókfært verð	Gangvirði
31. desember 2007						
Sjóður og innstæður	56			3.611.888	3.611.888	3.611.888
Útlán og kröfur	57-62			146.256.090	146.256.090	142.723.970
Veltufjáreignir	63	5.238.999			5.238.999	5.238.999
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	65		14.345.443		14.345.443	14.345.443
			<u>5.238.999</u>	<u>149.867.978</u>	<u>169.452.420</u>	<u>165.920.300</u>
Innlán frá fjármálafyrirtækjum	72			10.827.527	10.827.527	10.827.527
Almenn innlán	73			70.102.064	70.102.064	70.102.064
Lántökur	74-75			41.540.666	41.540.666	38.483.822
Víkjandi lán	76			2.256.441	2.256.441	1.917.975
Aðrar fjárskuldir	81			426.498	426.498	426.498
			<u>0</u>	<u>125.153.196</u>	<u>125.153.196</u>	<u>121.757.886</u>

	Skýr.	Veltu- fjárliðir	Tilgreint á gangvirði	Afskrifað kostnaðarv.	Bókfært verð	Gangvirði
31. desember 2006						
Sjóður og innstæður	56			1.451.079	1.451.079	1.451.079
Útlán og kröfur	57-62			81.801.154	81.801.154	80.706.327
Veltufjáreignir	63	5.179.754			5.179.754	9.816.538
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	65		5.647.430		5.647.430	1.010.646
			<u>5.179.754</u>	<u>83.252.233</u>	<u>94.079.417</u>	<u>92.984.590</u>
Innlán frá fjármálafyrirtækjum	72			8.335.902	8.335.902	8.335.902
Almenn innlán	73			46.837.836	46.837.836	46.837.836
Lántökur	74-75			30.020.742	30.020.742	29.218.201
Víkjandi lán	76			1.567.916	1.567.916	1.434.643
Aðrar fjárskuldir	81			21.796	21.796	21.796
			<u>0</u>	<u>86.784.192</u>	<u>86.784.192</u>	<u>85.848.378</u>

Sjóðir og óbundnar innstæður í Seðlabanka

56. Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka greinast þannig:	2007	2006
Sjóður	220.263	165.550
Óbundnar bankainnstæður	3.391.625	1.285.529
Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka	3.611.888	1.451.079

Kröfur á lánastofnanir

57. Kröfur á lánastofnanir greinast þannig:	2007	2006
Bankareikningar	3.176.954	2.576.512
Peningamarkaðslán	23.416.192	3.369.001
Önnur lán	1.925.624	2.867.177
Kröfur á lánastofnanir	28.518.770	8.812.690

Skýringar við ársreikninginn

58. Kröfur á lánastofnanir greinast þannig samkvæmt eftirstöðvatíma:

Gjaldkræfar kröfur	3.057.569	1.753.512
Allt að 3 mánuðir	9.377.590	2.855.389
3 mánuðir til 1 ár	6.226.352	3.169.711
1 til 5 ár	9.815.007	924.527
Yfir 5 ár	42.252	109.551
Kröfur á lánastofnanir	28.518.770	8.812.690

Útlán til viðskiptamanna

59. Útlán til viðskiptamanna greinast þannig eftir tegundum lána:

Yfirdráttarlán	15.155.948	13.514.810
Víxlar	119.508	156.894
Skuldabréf	104.071.546	59.684.852
Önnur lán	147.208	379.652
Afskriftareikningur útlána	(1.756.891)	(747.744)
Útlán til viðskiptamanna	117.737.319	72.988.464

60. Útlán til viðskiptamanna greinast þannig eftir lántakendum:

Ríkissjóður	0,1%	0,1%
Atvinnugreinar:		
Sjávarútvegur og landbúnaður	0,3%	0,2%
Iðnaður og byggingaverktakar	10,3%	10,7%
Verslun	4,7%	5,8%
Þjónusta	20,9%	21,4%
Einstaklingar	63,7%	61,8%
Útlán til viðskiptamanna	100,0%	100,0%

61. Útlán til viðskiptamanna greinast þannig samkvæmt samningsbundnum eftirstöðvartíma:

Gjaldkræf útlán	18.071.145	14.660.316
Allt að 3 mánuðir	14.984.311	10.240.491
3 mánuðir til 1 ár	7.679.769	4.092.300
1 til 5 ár	29.341.702	17.316.385
Yfir 5 ár	47.660.392	26.678.972
Útlán til viðskiptamanna	117.737.319	72.988.464

Afskriftareikningur útlána

62. Breytingar á afskriftareikningi útlána greinist þannig:

2007 2006

Afskriftareikningur útlána í ársbyrjun	747.744	264.344
Samruni sparisjóða	226.072	599.764
Virðisrýrmun útlána	816.763	89.153
Endanlega tapað	(33.688)	(205.517)
Afskriftareikningur útlána í árslok	1.756.891	747.744

Óvaxtaberandi útlán eru skilgreind sem mismunur á höfuðstóli og framlagi í sérgreindan afskriftareikning vegna lána sem metin hafa verið í tapshættu. Óvaxtaberandi útlán í árslok 2007 námu 1.102 millj. kr., eða sem nemur 0,9% af heildarútlánunum. Í lok árs 2006 námu óvaxtaberandi útlán 589 millj. kr. eða sem nemur 0,8% af heildarútlánunum.

Skýringar við ársreikninginn

Veltufjáreignir

63. Veltufjáreignir greinast þannig:	2007	2006
Skuldabréf	348.236	327.759
Hlutabréf	4.890.763	4.851.995
Veltufjáreignir	5.238.999	5.179.754

Gjaldmiðlasamningar

64. Gjaldmiðlasamningar, eftirstöðvatími höfuðstóls og bókfært verð greinast þannig:

2007	Höfuðstóll Yfir 3 mánuðir og allt að			Bókfært verð		
	Allt að 3 mánuðir	ári	Yfir 1 ár	Samtals	Eignir	Skuldir
Óskráðir gjaldmiðlasamningar:						
Framvirkir gjaldmiðlasamningar	25.256.409	0	0	25.256.409	540.011	109.477
Samtals	25.256.409	0	0	25.256.409	540.011	109.477
2006						
Óskráðir gjaldmiðlasamningar:						
Framvirkir gjaldmiðlasamningar	1.126.256			1.126.256	13.315	11.330
Samtals	1.126.256	0	0	1.126.256	13.315	11.330

Tilgangurinn með ofangreindum samningum er að stjórna gjaldmiðlaáættu í samstæðunni.

Fjáreignir tilgreindar á gangvirði

65. Fjáreignir tilgreindar á gangvirði greinast þannig:	2007	2006
Skuldabréf	6.986.464	4.851.620
Hlutabréf	7.358.979	795.810
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	14.345.443	5.647.430

Samruni Byrs sparisjóðs og Sparisjóðs Kópavogs

66. Samruni við Sparisjóð Kópavogs

Á árinu 2007 sameinuðust Byr sparisjóður og Sparisjóður Kópavogs en nafn sameinaðs sjóðs er Byr sparisjóður. Í nóvember 2007 samþykkti Fjármálaeftirlitið samruna Byrs sparisjóðs og Sparisjóðs Kópavogs og reikningsskilalega miðast samruninn við 1. nóvember 2007. Hefði Sparisjóður Kópavogs verið yfirtekinn í ársbyrjun 2007 væri afkoman 698 millj. kr. hærri.

	Gangvirði við yfirtöku
Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka	73.944
Útlán og kröfur	20.130.044
Veltufjáreignir	1.237.495
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	2.238.543
Aðrar eignir	1.267.138
Innlán	(16.971.419)
Lántökur	(4.615.275)
Vikjandi lán	(740.966)
Skattskuld	(394.340)
Aðrar skuldir	(255.500)
Hrein eign	1.969.664
Ófnisleg eign við kaupin	3.140.055
Kaupverð	5.109.719

Skýringar við ársreikninginn

Dótturfélög

67. Eignarhlutir móðurfélagsins í helstu dótturfélögum greinast þannig (fjárhæðir eru í millj. kr.):

	Staðsetning	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Tekjur	Hagnaður (tap)
Bréfabær ehf.	Ísland	100,00%	693.010	29.443	63.446	50.294
Costa Properties ehf.	Ísland	100,00%	398.238	399.169	0	(1.431)
D-1ehf.	Ísland	100,00%	897.115	896.614	0	0
Fjárvari ehf.	Ísland	100,00%	445.783	145.084	2.588	1.870
Hringur hf.	Ísland	100,00%	152.730	42.670	133.162	(49.525)
Lava Capital ehf.	Ísland	100,00%	866.937	884.753	0	(18.316)
Sameignarfélagið Borgartún 18 sf.	Ísland	100,00%	135.801	0	8.582	1.574
Sparibréf ehf.	Ísland	100,00%	1.008	0	8	8
Sparvernd ehf.	Ísland	100,00%	29.495	12.501	11.392	11.392
SPV fjárfesting hf.	Ísland	100,00%	2.914.349	191.699	498.413	418.025
SPK fjárfesting ehf.	Ísland	90,95%	477.301	27.517	90.875	90.872
StjórnarZ ehf.	Ísland	100,00%	427	0	0	(73)

Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum

68. Breytingar á eignarhlutum í hlutdeildarfélögum greinast þannig:

	2007	2006
Bókfært verð í upphafi árs	7.418.574	2.400.252
Sameining sparisjóða	58.054	2.378.142
Keyptir eignarhlutir	520.904	531.792
Fært í fjáreignir á gangvirði	(5.288.416)	(22.498)
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélaga	363.805	2.130.886
Bókfært verð í lok árs	3.072.921	7.418.574

Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum greinast þannig:

	Eignir	Skuldir	Eignarhluti	Nafnverð	Hlutdeild í hagnaði	Bókfært verð
Sp Fjármögnun hf.	49.198.617	44.970.617	35,4%	137.004	332.707	2.143.071
Eignarhaldsfélagið ehf.	-	-	25,0%	453.768	0	497.415
Verðbréfabjónusta sparisjóðanna hf.	-	-	43,5%	91.253	0	83.264
FSP holding ehf.	-	-	22,6%	90.322	0	112.902
Teris	867.913	455.402	25,9%	137.421	31.098	137.421
Reiknistofa bankanna	1.740.239	222.215	6,4%	98.848	0	98.848
Samtals	51.806.769	45.648.234		1.008.616	363.805	3.072.921

Á árinu var 30,3% eignarhlutur í Icebank hf. seldur og nam söluhagnaður 4.185 millj. kr. Í árslok nam eignarhlutur Byr sparisjóðs í Icebank 5,4% og er færður á liðinn fjáreignir tilgreindar á gangvirði.

Skýringar við ársreikninginn

Rekstrarfjármunir

69. Rekstrarfjármunir greinast þannig:

2007	Fast- eignir	Vélar, áhöld og tæki	Samtals 2007
Heildarverð í ársbyrjun	1.068.438	453.845	1.522.283
Yfirtekið í samruna	1.036.556	45.295	1.081.851
Viðbætur á árinu	14.625	123.862	138.487
Selt og niðurlagt á árinu	(59.350)	(8.328)	(67.678)
Heildarverð í árslok	2.060.269	614.674	2.674.943
Áður afskrifað	401.918	348.756	750.674
Yfirtekið í samruna	4.655	38.720	43.375
Afskriftir á árinu	21.584	26.271	47.855
Selt og niðurlagt á árinu	(18.601)	(7.788)	(26.389)
Afskrifað samtals	409.556	405.959	815.515
Bókfært verð í árslok	1.650.713	208.715	1.859.428
2006	Fast- eignir	Vélar, áhöld og tæki	Samtals 2006
Heildarverð í ársbyrjun	628.604	360.954	989.558
Yfirtekið í samstöðu	450.843	54.620	505.463
Viðbætur á árinu	590	22.110	22.700
Selt og niðurlagt á árinu	0	(5.159)	(5.159)
Heildarverð í árslok	1.080.037	432.525	1.512.562
Áður afskrifað	395.917	300.664	696.581
Afskriftir á árinu	17.600	26.772	44.372
Afskrifað samtals	413.517	327.436	740.953
Bókfært verð í árslok	666.520	105.089	771.609
		2007	2006
Afskriftir			
Afskriftir óefnislegra eigna		12.952	20.139
Afskriftir rekstrarfjármuna		47.855	44.372
Afskriftir samtals		60.807	64.511

Óefnislegar eignir

70. Óefnislegar eignir:

Samstæðan hefur framkvæmt virðisrýrnunarpróf á viðskiptavild samstæðunnar. Virðisrýrnunarprófið er framkvæmt í fjórða ársfjórðungi ár hvert, byggt á rekstraráætlun til næstu fimm ára sem samþykkt hefur verið af stjórn félagsins. Virðisrýrnunarpróf vegna viðskiptavildar sem myndaðist við samruna við Sparisjóð Kópavogs verður framkvæmt á árinu 2008.

Samstæðan hefur skilgreint sjálfstæða fjárskapandi einingu vegna Hrings hf. sem hefur sína eigin rekstraráætlun. Sem hluti af útteilingu á viðskiptavild, er endurheimtanlega fjárhæðin reiknuð með hliðsjón af nýtingarvirði.

Fjárskapandi eining er metin á sjálfstæðan hátt, þar sem væntingar um hagnað, vöxt tekna og rekstrarhagnað eru meðal helstu breyta í matinu. Rekstraráætlun byggir á rauntölum og framtíðar væntingum stjórnenda. Væntur meðalvöxtur tekna fyrir árin 2007-2011 er 5-6%. Stuðst var við 12,5% ávöxtunarkröfu eftir skatta til að núvirða framtíðar fjárflæði þar sem ávöxtunarkrafan tekur tillit til vegins meðaltals fjármögnunarkostnaðar sambærilegra fyrirtækja.

Það er mat stjórnenda að breytingar á helstu forsendum leiði til þess að bókfært verð viðskiptavildar verði herra en endurheimtanlegt virði.

Skýringar við ársreikninginn

70. frh.

Óefnislegar eignir greinast þannig:

2007	Viðskiptavild	Hugbúnaður	Samtals
Óefnislegar eignir í ársbyrjun	1.393.969	114.577	1.508.546
Samruni við Sparisjóð Kópavogs	3.140.055		3.140.055
Önnur viðbót á árinu	221.337		221.337
Selt á árinu		(100.789)	(100.789)
Afskriftir á árinu		(12.952)	(12.952)
Óefnislegar eignir í árslok	4.755.361	836	4.756.197
2006	Viðskiptavild	Hugbúnaður	Samtals
Samruni við sparisjóð	1.393.969	112.204	1.506.173
Viðbætur á árinu	0	22.512	22.512
Afskriftir á árinu	0	(20.139)	(20.139)
Óefnislegar eignir í árslok	1.393.969	114.577	1.508.546

Aðrar eignir

71. Aðrar eignir greinast þannig:	2007	2006
Óuppgerð hlutabréfaviðskipti	154.251	0
Ýmsar eignir	3.622.074	205.222
Áfallnar tekjur	505.765	39.867
Aðrar eignir	4.282.090	245.089

Innlán frá fjármálafyrirtækjum og Seðlabanka

72. Innlán frá fjármálafyrirtækjum og Seðlabanka greinast þannig samkvæmt eftirstöðvatíma:		
Gjaldkræft	1.622.419	1.373.473
Allt að 3 mánuðir	1.421.899	2.355.627
3 mánuðir til 1 ár	7.783.209	4.606.802
Innlán frá fjármálafyrirtækjum og Seðlabanka	10.827.527	8.335.902

Almenn innlán

73. Almenn innlán greinast þannig samkvæmt eftirstöðvatíma:		
Gjaldkræft	49.732.781	31.726.077
Allt að 3 mánuðir	3.941.305	2.486.804
3 mánuðir til 1 ár	2.650.343	1.667.602
1 til 5 ár	12.079.540	7.381.653
Yfir 5 ár	1.698.095	3.575.700
Almenn innlán	70.102.064	46.837.836

Lántaka

74. Lántaka greinist þannig:	2007	2006
Útgefin skuldabréf	10.478.869	9.602.463
Útgefnir víxlar	114.353	1.174.648
Lán frá fjármálafyrirtækjum	30.947.444	19.243.631
Lántaka	41.540.666	30.020.742

Skýringar við ársreikninginn

75. Lántaka greinist þannig samkvæmt eftirstöðvatíma:

Allt að 3 mánuðir	114.353	1.174.648
3 mánuðir til 1 ár	0	106.668
1 til 5 ár	16.696.279	1.123.960
Yfir 5 ár	24.730.034	27.615.466
Lántaka	41.540.666	30.020.742

Víkjandi lán

76. Víkjandi lán greinast þannig:

				2007	2006
	Gjaldmiðill	Vextir	Gjalddagi	Bókfært verð	Bókfært verð
Lán sem nýtast sem eiginfjárbáttur B:					
Útgefin 2004, verðtryggð	ISK	4,5%	2012	1.127.420	505.728
Útgefin 2005, verðtryggð	ISK	4,5% - 7,5%	2013	1.129.021	1.062.188
				2.256.441	1.567.916

Lífeyrisskuldbinding

77. Breyting lífeyrisskuldbindingar á árinu greinist þannig:

	2007	2006
Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	923.134	0
Lífeyrisskuldbinding vegna samruna sparisjóða	46.272	901.501
Hækkun ársins	205.494	24.881
Greiddur lífeyrir	(4.520)	(3.248)
Lífeyrisskuldbinding í árslok	1.170.380	923.134

Skattskuld

78. Skattskuld greinast þannig:

Tekjuskattur til greiðslu	0	129.083
Tekjuskattsskuldbinding	3.477.117	1.480.557
Skattskuld	3.477.117	1.609.640

79. Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig:

Tekjuskattsskuldbinding í ársbyrjun	1.480.557	371.610
Gjaldfærður tekjuskattur	1.684.521	523.391
Yfirtekið vegna samruna	246.463	688.285
Tekjuskattur til greiðslu	0	(129.083)
Aðrar breytingar	65.576	26.354
Tekjuskattsskuldbinding í árslok	3.477.117	1.480.557

80. Tekjuskattsskuldbinding skiptist þannig á milli liða:

	2007	2006
Eignarhlutir í félögum	3.581.753	1.454.620
Rekstrarfjármunir og fjárfestingareignir	100.409	115.156
Yfirfæranlegt skattalegt tap	(205.045)	(89.219)
Tekjuskattsskuldbinding í árslok	3.477.117	1.480.557

Aðrar skuldir

81. Aðrar skuldir greinast þannig:

Ógreiddur kostnaður	425.498	21.796
Ýmsar skuldir	1.855.843	923.665
Aðrar skuldir	2.281.341	945.461

Skýringar við ársreikninginn

Eigið fé

82. Heildarstofnfé sjóðsins nemur 27.707 millj. kr. um áramótin. Eigin stofnbréf að fjárhæð 420 millj. kr. eru dregin frá stofnfé í efnahagsreikningi. Eigið fé í lok ársins nemur 53.197 millj. kr. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki er 40,2%. Samkvæmt lögnum má hlutfallið ekki vera lægra en 8,0%.

Hlutfallið reiknast þannig:

	2007		2006	
	Bókfærð staða	Vegin staða	Bókfærð staða	Vegin staða
Áhættugrunnur	184.852.481	108.158.545	104.188.485	62.752.205
Eigið fé:				
Eiginfjárbáttur A:				
Stofnfé		27.287.009		231.377
Varasjóður		25.909.936		13.685.613
Hlutdeild minnihluta		0		30.864
Viðskiptavild og aðrar ófnislegar eignir		(4.756.197)		(1.394.169)
Eiginfjárbáttur B:				
Víkjandi lán		2.256.441		1.567.916
Eignarhlutir í fjármálastofnunum		(7.198.670)		(5.125.118)
		<u>43.498.519</u>		<u>8.996.483</u>
Eiginfjárlutfall		40,2%		14,3%

Liðir utan efnahagsreiknings

83. Samstæðan hefur gengist í ábyrgðir fyrir viðskiptamenn sína og veitt þeim yfirdráttarheimildir. Þessir liðir greinast þannig:

	2007	2006
Ábyrgðir	2.711.797	2.452.910
Ónotaðar yfirdráttarheimildir	6.816.024	4.871.936

Útlánaáættan vegna veittra ábyrgða er metin á 1.226 milljónir króna við útreikning á eiginfjárlutfalli samstæðunnar.

84. Þann 31. desember 2007 var félagið skuldbundið óuppsegjanlegum rekstrarleigusamningum á fasteignum, tækjum og búnaði. Húsaleigusamningarnir eru í samræmi við almenn kjör á leigumarkaði fyrir atvinnuhúsnæði og ákvæði um breytingar á leigugreiðslum út frá verðvísitölum. Samningar er vegna bifreiða og tölvubúnaðar og eru lengst til þriggja ára.

Tengdir aðilar

85. Tengdir aðilar sjóðsins eru dótturfélög, hlutdeildarfélög, stjórn félagsins, sparissjóðsstjórar og nánir fjölskyldumeðlimir fyrrgreindra aðila. Upplýsingar varðandi tengda aðila eru eftirfarandi:

	2007
Lán til sparissjóðsstjóra	0
Lán til stjórnarmanna	32.132
Lán til hlutdeildarféлага	186.315

Engin óvenjuleg viðskipti voru við tengda aðila á árinu 2007.

Viðskipti við tengda aðila hafa verið gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila. Lán til atvinnurekstrar sem framangreindir aðilar standa að eru ekki meðtalin í framangreindum fjárhæðum.

Upplýsingar um laun til æðstu stjórnenda og stjórnarmanna eru í skýringu 52.

Skýringar við ársreikninginn

Önnur mál

86. Byr sparisjóður starfar eftir þeim tilmælum sem sett hafa verið fram um góða stjórnunarhætti. Í því felst meðal annars að stjórn hefur sett sér starfsreglur til að tryggja jafnræði við umfjöllun og afgreiðslu mála sem koma fyrir stjórn sjóðsins til að tryggja óháða málsmeðferð og koma í veg fyrir hagsmunaárekstra.

Stjórn Byr sparisjóðs telur að félagið uppfylli öll skilyrði sem sett eru fram í leiðbeiningum um stjórnunarhætti fyrirtækja sem gefnar hafa verið út af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Kauphöll Íslands, nú OMX.

Atburðir eftir lok reikningsárs

87. Engin atriði hafa komið fram eftir dagsetningu efnahagsreiknings, sem krefjast myndu lagfæringar eða breytingar á ársreikningi 2007. Ársreikningurinn verður lagður fram á aðalfundi til samþykktar.

Óendurskoðaður pro forma rekstrar- og efnahagsreikningur

Við gerð meðfylgjandi rekstrar- og efnahagsreiknings hafa rekstrar- og efnahagsreikningar Byrs sparisjóðs, Sparisjóðs Kópavogs og Sparisjóðs Norðlendinga verið lagðir saman án þess að gerðar hafi verið jöfnunarfærslur, þ.e. milliviðskiptum sjóðanna hefur ekki verið eytt út úr reikningunum. Þar sem Byr og Sparisjóður Kópavogs voru sameinaðir reikningsskilalega þá eru fjárhæðir í rekstrarreikningi sem tilheyra Sparisjóði Kópavogs fyrir tímabilið frá 1. janúar til 31. október 2007. Þá hefur ekki verið reiknuð viðskiptavild vegna Sparisjóðs Norðlendinga en hún myndast þegar tveir eða fleiri sjóðir eru sameinaðir lögformlega.

Þann 3. október 2007 skrifuðu stjórnir Byrs og Sparisjóðs Norðlendinga undir áætlun um samruna sparisjóðanna og hefur samruni sparisjóðanna verið samþykktur af stofnfjáreigendum beggja sparisjóða en beðið er staðfestingar Fjármálaeftirlitsins á samrunanum. Til glöggvunar fyrir stofnfjáreigendur og aðra hagsmunaaðila er hér á eftir sýndur óendurskoðaður pro forma rekstrar- og efnahagsreikningur fyrir árið 2007 eins og þeir hefðu litið út hefðu Byr, Sparisjóður Kópavogs og Sparisjóður Norðlendinga verið sameinaðir frá ársbyrjun 2007 en stjórn Sparisjóðs Norðlendinga samþykkti ársreikning sjóðsins 13. mars 2008. Vegin arðsemi eiginfjár allra sjóðanna samanlagt er 45%.

Rekstrarreikningur fyrir sameinaðan sparisjóð

Byr, SPK og SPNOR fyrir árið 2007

	SAMTALS	BYR	SPK	SPNOR
	2007	2007	2007	2007
	1.1.-31.12.07	1.1.-31.12.07	1.1.-31.10.	1.1.-31.12
Vaxtatekjur	16.650.800	12.995.985	2.046.184	1.608.631
Vaxtagjöld	(13.437.646)	(10.292.694)	(1.799.270)	(1.345.682)
Hreinar vaxtatekjur.....	3.213.153	2.703.291	246.913	262.949
Þjónustutekjur	1.092.785	842.127	135.881	114.777
Þjónustugjöld	(368.627)	(288.381)	(56.805)	(23.441)
Hreinar þjónustutekjur.....	724.157	553.746	79.075	91.336
Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum	7.309.257	5.972.876	1.054.202	282.179
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага	553.425	363.805	0	189.620
Ýmsar rekstrartekjur	4.721.681	4.291.192	97.213	333.277
Aðrar rekstrartekjur samtals.....	12.584.363	10.627.873	1.151.415	805.076
Hreinar rekstrartekjur.....	16.521.674	13.884.910	1.477.403	1.159.361
Laun og launatengd gjöld	(1.884.886)	(1.453.621)	(251.766)	(179.499)
Annar rekstrarkostnaður	(2.438.563)	(1.940.083)	(287.788)	(210.692)
Afskriftir rekstrarfjármuna	(77.085)	(60.807)	(5.570)	(10.708)
Rekstrargjöld samtals.....	(4.400.533)	(3.454.511)	(545.124)	(400.899)
Virðisýrmun útlána	(993.389)	(816.763)	(86.793)	(89.833)
Hagnaður fyrir skatta.....	11.127.752	9.613.636	845.487	668.629
Tekjuskattur	(1.941.403)	(1.684.521)	(147.877)	(109.005)
Hagnaður ársins.....	9.186.349	7.929.115	697.610	559.624

Efnahagsreikningur

fyrir sameinaðan sparisjóð Byr, SPK og SPNOR fyrir árið 2007

	SAMTALS	BYR	SPNOR
	2007	2007	2007
Eignir	31.12.2007	31.12.2007	31.12.2007
Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka	3.638.522	3.611.888	26.634
Kröfur á lánastofnanir	32.386.053	28.518.770	3.867.283
Útlán til viðskiptamanna	129.639.161	117.737.319	11.901.842
Veltufjáreignir	5.827.701	5.238.999	588.702
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	15.678.223	14.345.443	1.332.780
Hlutdeildarfélög	3.315.133	3.072.921	242.212
Rekstrarfjármunir	2.119.901	1.859.428	260.473
Ófnislegar eignir	4.756.197	4.756.197	0
Fjárfestingafasteignir	1.429.426	1.429.426	0
Aðrar eignir	4.340.177	4.282.090	58.087
Eignir samtals.....	203.130.494	184.852.481	18.278.013
Skuldir			
Innlán frá fjármálafyrirtækjum og Seðlabanka	12.420.538	10.827.527	1.593.011
Almenn innlán	78.587.421	70.102.064	8.485.357
Lántökur	44.519.354	41.540.666	2.978.688
Víkjandi lán	2.777.395	2.256.441	520.954
Lífeyrisskuldbinding	1.170.380	1.170.380	0
Skattskuld	3.635.804	3.477.117	158.687
Aðrar skuldir	2.460.946	2.281.341	179.605
Skuldir samtals.....	145.571.838	131.655.536	13.916.302
Eigið fé			
Stofnfé	30.195.457	27.287.009	2.908.448
Varasjóður	27.363.199	25.909.936	1.453.263
Eigið fé hluthafa.....	57.558.656	53.196.945	4.361.711
Hlutdeild minnihluta	0	0	0
Eigið fé samtals.....	57.558.656	53.196.945	4.361.711
Skuldir og eigið fé samtals.....	203.130.494	184.852.481	18.278.013